

حیچان لہری خداداد

و

چہند سہرنج و ناگاداریہک

علی باپیر

چاپی دووہم

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

www.alibapir.net

www.alibapir.net

جيهاد لهږي خوادا

و

چه ند سهرنج و ناگاداريهك

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

علي باپير

چاپي دووهم

۱۹۹۸ز

۱۴۱۹ك

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

پیشکش بی

بہو موحایدانہی کہ گہ ورہو گچکہ یان شہر ع زانانہو واقع
بینانہ جیہاد دہکەن و، زۆر باش دہزانن کە ی و لہ کوئ و چۆن و
وہوچی لہو چہک و ہیژہی پییانہ بہ کار دینن و، بہ ہەر
ہہ نگاوو ہہ لویستیکیان چ لہ حالہتی ہہ لئس وکەوت و پرفتاری
نیو خەلک و چ لہ کاتی جہنگ و بہرہ نگاری دا سەر و مری یەک بو
ئیسلا م و مسوئلەمانان تۆمار دہکەن و، دینداریککی ہیئدہ
ہۆشیارو پاریزکارو فیداکارو خۆش پەختارو پەسند ئاکارن
نہ لہ حالہتی جہنگ و نہ لہ حالہتی ناشتی دا تا تہرازو بہ لای
خویمان دا خوار ناکەن و، بار بہ لای ئیسلا م دا لار ناکەن و،
قسە ی ناحەزانی خوا لہ ئاست ئایینہ کە ی دا سوار ناکەن.

رئ خوشکردن

خوینهره بهر پئزو خوشه ویسته کانم:

ئەم نامیلکەیی لە بەر دەستان جگە لە پێشەکی چاپی دووهم که پوونکر نهوهی دوو پاستی گرنگی لە مەزجیهادی ئیسلامی یهکانی کوردستان وهخو گرتوه، پێشەکی چاپی یهکەم که سەر گوزشتە ی سەر هەلدانی ئەسلی ئەم نامیلکەیی تیدا. پوون کراوه تهوه، له دووبەش و چوار خاڵان پێک هاتوه بهم جۆره:

بەشی یهکەم: دهقی وتارهکه

که دهقی ئه و وتارهیه که کراوه ته ئەسلی ئەم نامیلکەیی له حەوت (۷) خاڵان دا باسی (جیهادی) ی کردوه که ئەمانه:

- ۱- پێناسە ی جیهاد.

- ۲- خو ئاماده کردن بو جیهاد و زهمینه سازی بو کردنی.

- ۳- جۆرهکانی جیهاد.

- ۴- قوناغهکانی جیهاد

- ۵- پێداویستی یهکانی جیهاد.

- ۶- ئامانجهکانی جیهاد

- ۷- جیهاد له واقعیی ئەمرومان دا.

بەشى دووم: چەند ئاگادارى يەك دەربارەى جەنگ وجيھاد

ئەمىش لەم ھەت خالانە پىك ھاتوۋە:

۱- جەنگ وجيھاد ئەركىك نىيە بەھەموو كەس ئەنجام بدرى.

۲- جىھاد عىبادەتتىكە بۇ خوا دەكرى و نابى منەت لەسەر خەلك بكرى،

۳- جىھاد بەبى خۇپاگرى لەبەردەم ھەژارى داو چىژتنى تالاۋى نەدارى ناكرى.

۴- دەستوورى ھەلس و كەوت لەھالەتى جەنگ و غەيرى ھالەتى جەنگ دا جىاوازە.

۵- بابەھەلە لەرستەي ﴿ولا يخافون لومة لائم﴾ (لەلۇمەى لۇمەكەران ناترسن) ھالى نەيىن.

۶- جەنگ وجيھاد بەدىلى بانگەواز نىيە بەپىچەوانەشەۋە بەلكو تەواۋەكرى يەكتەن.

۷- بالە پىشاندان و پاراستنى عىزەت و ھەيىبەت دا بەھەلە نەچىن!

رەنگە ھەندىك كەسىش تىبىنىيان ھەبى لەسەر ھەندىك لە ئاگادارى يەكان كەباسى شتى نىو خۇى ئىسلامى يەكان دەكەن. بەلام ئەو جۇرە بىر كەردنە ۋە يەم پى راسەت نىيە، چۈنكە ئەو جۇرە غەيب و كەم كووپى يانە لەگەل پىروپاگەندەى ناھەزانەدا- پەنھان و شاراۋەنن و بوونە بنىشتە خۇشەى سەرزارى دۇست و دوژمن و خۇلى بى دەنگ كەردنن

هیچ له وه زعه که ناگوپۆ و بگره زهره ری زۆریشی هیه، ئەمه له لایه که وه
له لایه کی دیکه شه وه من هه به جیدی به پیویستی ده زانم دۆست و دوژمن
ئاگادارینه وه بزانی که ئیسلام له هه مه له وه په لایه که به ری وه، با به نا هه ق
ئیسلامی پاک و بهرز به هوی هه له وه که وه کووپری یه کانی هه ندیک
له مسوولمانانی کرچ و کاله وه ناشیرین و تۆمه تبار نه کرۆ و بوختانی پی
نه کرۆ!

هیوا داریشم هه م جهوت کورته باسی نیو وتاره که له به شی یه که م داو
هه م جهوت ئاگاداری یه گرنگه کانی به شی دووم، بۆ دۆست و دوژمن
به رچاو پۆشن که ره وه گرۆ کویره ی دڵ که ره وه بن و، بۆ ئەوانه ش که
له گۆره پانی ئیسلام دا کار ده که ن و له ژێر به ی داخی جیهاد دان و خۆیان یان
ده ور به ریان گیرۆده ی هه له وه په لایه که ره فتاری خوارو خێچ بوون، نقرچکی
بێدار که ره وه بن، به شکم خوا بکات له به ره که تی ئیخلاص و پابه ندیمان
به شه ره وه بینه مایه ی سه ره به رزی ئیسلام و مسوولمانان و، به لگه ی
ئایینی خوا بین به سه ر خه لکه وه نه که خوا نه کرده به لگه ی بیانوی دهستی
خه لکی بین به سه ر ئایین و به رنامه ی خواوه، خوی دادگه رو میهره بانیش
فه رموویه تی:

﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ﴾ (البقرة: ۱۴۳)

ameer.maktab@yahoo.com

f /AliBapir

▶ /AliBapir

f /MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

کۆچی ۱۴۱۹/۵/۳

زایینی ۱۹۹۸/۸/۲۵

هه له به جه

پیشہ کی چابی دووہم

دووراستی گرنگ

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَحْدَهُ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ لَانَبِيَّ بَعْدَهُ مُحَمَّدٍ الْمَبْعُوثِ رَحْمَةً
لِلْعَالَمِينَ إِمَامِ الْمُتَّقِينَ وَقَائِدِ الْمُجَاهِدِينَ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ مِنَ الْقَرَابَةِ وَالصَّحَابَةِ وَالتَّابِعِينَ
هُمْ بِأَحْسَنِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ.

خوینہ راں بہ پینز:

لہم پیشہ کی یہ دا کہ بو چابی دووہمی نامیلکہی (چون لہ جیہاد
بگہین؟!) دہینووسم بہ پیوویستی دہزانم ٹامارہ بو دووراستی گرنگ
بکہم کہ لہ پرستی دا یہ کہ میان ٹاگاداری یہ کہ بو ئیسلامی یہ
موجاہیدہ کان و، دووہمیشیان بو غہیری ٹوانہ کہ بہ ہلہ لہ
جیہادہ کیان حالی نہ بن و بہناہق توہمتی بہ دیان بو ہلہ نہ بہستن:

یہ کہم: بیگومان ٹامانجی ہرہ بہ رزی جہنگ و جیہاد لہ پیناوی
خوادا (تبارک و تعالیٰ) ٹوہیہ کہ لہ سایہی چہ سپاندنی حوکمی خواو
بہرپاکردنی بہرنامہ کہی دا لہ ژیان و گوزہ رانی تاکی و کوہ لہ
ومہ عنہوی و سیاسی خہ لک و کوہ لگا دا دادگہری ہمہ لایہ نہ بیتہ دی و
ستہم و بی دادی بہ ہموو جوڑو شیوہ کانی یہ وہ لاجچو نہ مینی، تاکو
ہمہموو تاکہ کانی کوہ لگا - بہ مسوولمان و نامسوولمانہ وہ -
لہ کوئی لایہ تی و ژیردہستہیی پزگارولہ چہ وسینرانہ وہو ماف پی شیل
کران قورتا بن و. ٹہم ژیانہ کورٹہ پینج و دوو پوڑہیی یہی دنیا
ٹازادانہ و سہرہ بہ زانہ وک ٹینسٹانٹکی خواوہن
کہرامت و پینز لی گیارو لہ لایہن خواوہ بہرپی بکہن

وهك خواي گهوره فهرموويه تي: ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾ (الحديد: ٢٥)

واته: بيگومان ئيمه پيغه مبهراي خو مانمان به به لگه پوونه كانه وه په وانه كړدوه وكتيب و تهرانو و شمان له گه ل ناردو نه خوار، تاكو خه لك دادگرانه بهرپوه بچن، وه ئاسنيشمان ناردو ته خوار هيژيكي توندي تيډايه وپراي بهر ژه وندى گه ليك بو خه لكى، بو نه وهى خوا له مه يدانى واقع دا- بزاني كي خوى و پيغه مبهرا كاني به پنه ناني - واته له حاليك دا كه پنه ناني ئى- سمرده خات ا بيگومان خواش به هيژى زاله.

كه واته: خه بات و جيهاد و فيداكارى مسولمانان كه مايه ي پهزامه ندى خواو گه يشتن به به هشتى رازاوه و نه پراويه له دواړو ژدا، له دنياش دا سوودو بهر مه كه ي ته نيا له سهر مسولمانان تا پو نه كراوه به لكو له خزمهت هه موو تا كه كاني كو مه لگا دايه به گشتى و هه موويان - به مسولمان و نامسولمانه وه- له بهر سي بهرى دا ده حه سي نه وه و لى بهر مه ندو پى سهر بلند و به خته وهر ده بن و، ژيانى مرو قايه تي له سهر زهوى ته نها له سايه ي جيهاد دا له گه نده لى و پوخلى پاريزارو و سه لامهت ده بى. وهك خواي ميه ربه بان فهرموويه تي: ﴿وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ (البقرة: ٢٥١) جا مادام نهو ئهركه گرنگ و بهرزو مه زنه ي ئيمه ي موجهيد له ژيانى دنيا مان دا پى هه لده ستين - كه جيهاد و خويه خت كړدنه له پرى خوادا بو بهرپا كړدنى ئايين و بهرنامه كه ي - خزمه تيك بى پتي كړايسى چين و تويزه كاني كو مه لگاي تا بيه تي خو مان و كو مه لگاي گشتى و فراوانى مرو قايه تيش بكرى، پيوسته زور هو شيارو بيدار بين و به هيچ جوړيك و به هيچ پاساو (مېر) و بيانويه كه وه قسه و په فتارو هه لس و كه وت و

مومار هسه ی هلهو ناشه رعی مان ئی نه پیشکویت هوه که خوانه کرده بی
 نهوهی ههست بکهین یان بمانه وی بیینه مایه ی دلساردی و په نجانندن و
 سه مانده وهی خه لکی له ئایین و بهرنامه ی خواو، له جیاتی نهوهی
 به لگه ی ئیسلام بین به سهر خه لکه وه بیینه به لگه ی خه لک به سهر
 ئیسلامه وه، له باتی نهوهی خه لک به هو ی ئیمه وه به ره و ئیسلام
 بگه رپته وه و له خوا نزیك بیته وه، له ئیسلامیک که ئیمه به هو ی هلهو
 په لهو کرچ و کالی خو مان شیواندو ومانه و بیژاندو ومانه پابکه ن و
 نه زانانه له خوا دوریکه نه وه! که بیگومان نه و کاته بمانه وی و نه مانه وی
 و پیما ن خو ش بی یان پیما ن ناخو ش، ئیسلامی بی هلهو په لهو
 بهر زوپاک له سهر بوونی ئیمه و به ناو جیهاده که شمان قهر زدار ده بیته وه!
 دیاره من لی ره دا مه به ستم نه وه نهیه که خه لک وجه ماوهری خو مان
 له سهر حیسابی ئیسلام وشاردنه وهی راستی یه کانی له خو مان پازی
 بکهین، یا خود خه لکی نامسو لمان و ناحه زو نه یار به ئیسلام و جیهاد،
 پازی بکهین، چونکه نه وه په نچ به خه ساری و شهر مه زاری دنیا و قیامه تی
 تیدا یه، دوزمن و ناحه زانی شمان به هیچ لیما ن پازی نابین و ده ست
 بهرداری دوزمن کاری و خراپه کاری یان نابین هه تا دوا یین قوناغ و
 ههنگاوی نه و دوزمنایه تی یه که بریتی یه له لادان و هه لگیرانه وه مان له
 ئایینی خوا. وهک خوا ی په نهان بین فرمویه تی: ﴿وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ
 وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَبْعَ مِلَّتَهُمْ﴾ (البقرة: ۱۲۰). هه روه ها فرمویه تی:
 ﴿وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا﴾ (البقرة: ۲۱۷).
 به لام نهوهی که من مه به ستمه و داکوکی له سهر ده که م نه وه یه که ئیمه ی
 ئیسلامی کاریک نه کهین که دژو پیچه وانه ی نه و ئیسلامه بی که به
 حیساب له پی ناوی دا تی ده کو شین، وه به شیوه یه که هه لس و که وت
 نه کهین که خه لک به لگه ی شهرعی له سهر مان هه بیته، که به داخه وه له م

پۆزگارەدا لەسەر ئاستی کوردستان رغەیری کوردستانیش ئەو جوۆرە
پەفتارو مومارەسە ھەلەو کێچ وکالە ناشرەعیانە ھەن و دەکرێن و، بوونە
مایەیی دلتەنگی و پەنجانی خەلکی موسولمان و دۆست و، بیانوو کەوتنە
دەست و دەم کرانەوێی نەیارانمان...

جا بەھیوای ئەوێی کە ھەموولایە کمان جەریئانە ھەول و ھیمەتمان
بخەینە کار بۆ نەھیشتن و بن بپرکردنی ئەو جوۆرە ھەلس و کەوت و
مومارەسە ناشرەعییانە و بژار کردن و پاککردنەوێی کارو چالاکی و
جیھادە کە مان لەو گژوگیو گیاکە لە پیس و زیان بەخشانە.

دووھەم: بەداخووە گەلیک کەس کە بەحەقیقەتی ئیسلام ئاشنا نین
و بەقیاس لەسەر قسەو وتارو کردەوێی پەفتاری ناشرەعییانە و
سەرکێڵانەیی ھەندیک لەو موسولمانانەیی کە بەخەییالی خۆیان جیھاد
دەکەن بۆ بووژاندنەوێی ئیسلام و ھێنانەوێی ھۆکمی خوا،
کۆمەڵیک بیرو بۆ چوون و قەناعەتی ھەلەو ناتەواویان سە بارەت بە
جیھادو خەباتی چەکداری لە ئیسلام دا بۆدروست بوو، بۆ وێنە پێیان
وايە کە بزوتنەوێی کۆمەڵە ئیسلامیەکان لە ھەر شوێنیکێی دنیا
دەستیان دایە چەک و ھێز ئەو بۆ قەلاچۆکردن و بن بپرکردنی ھەموو
ئەوانەییە کە موسولمان نین بە ھەموو جوۆرە شیوێ کانیانەوێ! کە بیگومان
ئەمە لە راستی یەوێ دوورە، چونکە جاری لە ھێچ شوێنیکێی جیھانی
ئیسلامی دا نیە کە موسولمانان پەنایان بۆ چەک بردنی مەگەر بەناچاری و
لەژێر فشاری زولم و ستم و چەوساندنەوێی دوژمن و ناحەزانیان دا،
ئەمە لە لایەکیوە لە لایەکی دیکە شوێ موسولمانان لە حالەتی جەنگ
و جیھاد دابن یان حالەتی ئاشتی و ئاسایی لەسەریان فەرزە کە پابەندو
مل کەچی شەرعی خوا بن و، بۆیان نیە بەکەیف و ئیشتیای خۆیان
دینداری بکەن، بەلکو دەبێت موو بەموو بەگوێزەیی بەرنامەیی خوا بەرپۆو

بچن ولیی لانه دهن، وهك خواى كاريه جئ به پیغه مبهري خوى (محمد)
(عليه السلام) ده فرمووى: ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعُهَا وَلَا تَتَّبِعْ
أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ...﴾ (الجمعة: ۱۸).

ئینجا وهك پیشتیش ئامازهمان پئ كرد ئهو كيان و قهواره
سیاسییهی كه له سهر بناغهی ئیمان بنیات دهنریو، بۆ به پیوه بردنی
حوكم و بهرنامهی خوا داده مهنزی، بۆ هه موو تاكه كانی كۆمه لگایه
به كافرو مسولمانه وه تاییهت نیه به ئه هلی ئیمان وه، وهك له سپرو
ژیانی پیغه مبهري (عليه السلام) و چوار جئ نیشینه سهر راسته كانی دا خوا لیان
پازی بیت به تاییهت دهن ده كه وئو، له دریزهی میژووی سیزده سه دهیی
حوكم و دهسته لاتی ئیسلامی دا له چاخی ئه مه وی و عه بیاسی و
عوسمانیه كاندا به گشتی ده بینری، كه هه موو خاوهن ئایین و پچكه و
فیکره كان شان به شانی مسولمانان له كۆمه لگای فراوانی ئیسلامی دا
ژیاون و هه موو مافیکیشیان بۆ دابین كراوه و پاریزراوه، میژوو نووسه
بیانی و نامسولمانه پۆژه لاتی و پۆژئاوایی یه كانیش پیش مسولمانه كان
دانیان بهم راستی یه دا هیناوه نه یان توانیوه لام و جیمی تیدا بکهن.

كه وانه: با به ناههق تۆمه تی ناڤه وا بۆ ئیسلام هه لئه به ستریو،
له پشت په رده ی په شه وه ته ماشای نه كریو، له سۆنگهی قسه و وتارو
هه لئس و كه وتی ناشه رع یانه و ناله باری هه ندیك له وانه ی له مه یدانی
كارو چالاکی و جموجولی ئیسلامی دا به هوی چاك تی نه گه یشتن و باش
پئ نه گه یشتن وه گیرۆده و دوو چاری هه لئو په لئه دهن، وهك ملۆزمی
كۆمه لگا و شتیکی خه ته رو مه ترسی دار ته ماشای جیهاد و موجه یدان
نه كه یین و قیاسی كه شكی له مه شكی نه كه یین !

وهله كۆتايى ئەم پېشەكى يەدا دەلیم:

با هیچ كەسش وانەزانی كە جیهادو چەك هەلگرتنى بزوتنەوهی ئیسلامی لەم قۆناغەدا لەكوردستان دا بەمەبەستی (فتوحات) كردن و ئەم گوند ئەو شار گرتنە ! بەلكو لەم قۆناغەدا بو بەرگری كردن لەخەلكی مسوڵمانی كوردستان لەلایەك و لەلایەكى دیکەشەوه، بو ئەوهیه كە هیچ كەس نەتوانی پێگای بانگەوازو پراگەیاندى پەيامی خوامان ئی بگرێو، لەبەر بێ دەستەلاتی و بێ دپكى و بێ ئازاری بەناھەق شەپمان پێ بفروشی و یەخەمان پێ بگرێ. وهله راستی دا لەكوردستان و غەیری كوردستانیش دا مسوڵمانان هەتا كیان وقەوارەیهكى سیاسى و دەستەلاتیكى شەرى (سلطة شرعية) یان بو نەپەخسى، پێویستە جیهادەكەیان هەر لەحالی جیهادی بەرگری لە خوێردن و خوێاراستن دابێ، ئاشكرایه كە كیان و قەوارەى سیاسى و دەستەلاتی شەرعیش لەئىسلام دا بەتەنها بەوندە پێك نایەت كە هیزی چەكدارت زۆر بێ لەناو چەیهك دا و كەلەكەت كردي.

چونكە حوكم و كیانی ئىسلامی بەرلەوهی هیزیكى ترسینەر بیئت، پەناو سیبەرەو، بەر لەوهی پێویستی یەكان (الواجبات) لەسەر خەلك فەرز بكات پێداویستی یەكانیان دابین دەكات و، لەپیش ئەودا كە موخاسەبەیان بكات و سزایان بدات، هەق و مافەكانیان پێ دەدات، تاكو لەناچاری و تیگیروای لادان و خراپەكارى پزگاریان بكات و، وایان ئی بكات كە بەلگەیان بیانوی -سەرپیچی و سەرپۆییان بەدەستەوه نەمینئ، بەهیاوی ئەوهی كە هەموومان بە مسوڵمان و ناموسلمانەوه چاكتر زیاتر لەپرووی قورئان و سوننەتەوه لەئىسلام حالى بین و لەچەمكى جیهاد بگەین. نەك خوانەكرده بێ ئاگایانە یان لەكاردانەوهی وتارو پەفتاری هەلو پەلەدا هەقو ناھەقمان ئی تێكەل بێ و دووچاری بو چوون وھەلوئیستی هەلە بین.

ئینجا من ئەم چەند دووعایە دەكەم وئێوەش بلین ئامیین .....

خوايه ئيمه ئيسلامى له كوردستان و غهير كوردستانيش دا
 سهركهتوو بكهى كه وهك پيويست له ئايين و بهرنامهكهت حالى بين،
 نه وهك - خوانه كرده - چالاكى و جم و جۆلمان به جۆريك بى تو پى پازى
 نه بى و سهره نجام له دنيا دا پروزه ردى لاي خهك و له قيامه تيش پهنج
 به خهسارى بهر دهر گاي تو بين! وه خوايه تهو فيقمان بدهى كه له ناسيني
 خو مان و بهرانبه ره كه مان دا له پرووى هيزو توانا وه بهمه له دا نه چين و،
 به بيانوى پشت به خوا به ستق (توكل) وه به مه ردى ئه وه قيرحاله نه چين
 كه بى ئه وهى مه له بزاني له گه ل كا فريكي مه له وان دا له ده ريدا پيش
 پر كهى مه له وانى دهكات و پى و ايه هه له بهر ئه وهى خو مى مسولمانه و
 ئه و كا فره، به بى مه له زانينيش بو پى ده دات!

وه خواى پهروه دگار هيدا به تمان بده كه دهرك و ناسينيكي واقيع
 بينانه مان دهر باره ئه م قونا غه مان هه بى كه پيدا تى ده په رين،
 كه قونا غى چه وسينرانه وه (استضعاف) و بى حوكمى به، له گه ل قونا غى
 ده ست پويشتووى (تمكين) دا تيكه لى نه كين و ئه وهى كه ده بى
 له وه رزى به هار دا بكرى، له پاييز دا ده ستى پى نه كين!

وه ئه ئى خواى خاوه ن لوتف و كه پهم به مانپاري زى و چه پاله مان بدهى
 كه دوو چارى ده ردى گو شه گيرى و له كو مه ل دا بران بين و، له ئه نجامى
 ئه وه ش دا ببينه كه سانيكى ئايديالى و مثالى، و ناواقيعى و شتى و
 به ناوى ئيسلام وه بلين كه و پراى نا شه رعى بوونى ببينه مايه گالته و
 پي كه نينى خه لكيش!

وه خوايه له كاتى بانگه واز دا حيكمهت و له حاله تى هه لس و كهوت
 و تعامل دا دادگه رى و چا كه كارى و، له گه روه ئى به ره نگارى دا غيرهت و
 فيداكاريمان پى ببه خشى و، له ده مى سهركه وتن و زالبو وتمان دا له
 له خو بايى بوون (غور و). له وه ختى تيشكانيش دا له نا ئوميدى (ياس)
 به مانپاري زى نامين...

خوینہ رانی بہر پڑو خوشہ ویستہم.

سہ لام ورہ حمہت وبہرہ کہتی خواتان ہر پڑتہ سہر..

ئہم نامیلکہ یہی بہرہ دستتان دہقی وتاریکہ کہ لہ پڑی جومعہی
 (۱۹۹۸/۵/۲۲) لہ مزگہوتی (جیہاد) دا لہ شاری سلیمانی لہ لایہن
 بہندہ وہ خویندراوہ تہو، برایہ کی خوشہ ویستی مہلبہندی سلیمانی
 لہ سہر کاسیتہ وہ ہیناویہ تہ سہر کاغزو، دواتر برای بہر پڑو دلسوزم
 ماموستا حسن بابکر نووسیویہ تہو پیندا چوتہ وہو نامادہی کردوہ
 بو چاپ. دیارہ جگہ لہ چہند وردہ دستکاری یہ کہ لہ چہند ووشہو
 تہ عیرو ریزبہندی مہسہ لہ کانی داو زیاد کردنی چہند
 پہراویژیک، وتارہ کہ وک خوی میلراوہ تہو دستکاری جہوہرو
 نیوہ پڑو کہ کی نہ کراوہ، وکہ راستی دا ئہ گہر داواکاری و سور بوونی
 ہندی کہ لہ برایانی دلسوز نہ بویہ حہزم نہ دہ کرد ئو وتارہ بکریتہ
 نامیلکہ و چاپ بکری، چونکہ مہسہ لہی جیہاد ناکری لہ دووتوی
 وتاریک و دوواندا بخریتہ پوو. خوی میہربانیش پشتیوان بی بہ تہ مام
 لہ داہاتوودا لہ کتیبیک کی سہر بہ خودا مہسہ لہی جیہاد بتویژمہوہو
 بہ خہست و خولی باسی بکہم ہیوادارم ئہم نامیلکہ یہ ش کہ لینیک پر
 بکاتہ وہ ہتا ئو ہل و دہرفہ تہ مان بو دہرہ خسی.

لہ پیشہ و ہش لہ خوی پہرہ دگارو بہ بہ زہی داوا لیپوردن دہ کہم
 لہ ہر ہلہو کہم کورتی یہ کہ، پاشانیش داوا لہ براو خوشکانی
 ئیسلا مییم دہ کہم، کہ سہ بارہت بہ مہسہ لہی جیہاد و جہنگ لہ پری
 خوادا ہر تی بینی و پیشنیاریکیان ہہ بوو بوم بنیرن بہ شکم لہ
 نووسینی ئو بابہ تہ دا کہ نیازی نووسینیم ہہیہ لییان بہرہ مہند بم.
 وہ (سبحانک اللہم وبحمدک اشہد ان لا الہ الا انت استغفرک واتوب الیک)

۵/ صفر ۱۴۱۹ کؤچی ۱۹۹۸/۵/۳۰ زایینی

شارہ زور: ئہ حمہد ئاوا

عہ لی باپیر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ
أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا
هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ
مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ صَلَوَاتُ اللَّهِ وَسَلَامُهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ
وَمَنْ أَهْتَدَى بِهِدْيِهِ..

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ

مُسْلِمُونَ ﴾

﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
تَسْأَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ﴾

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا يُصْلِحْ لَكُمْ
أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا
عَظِيمًا ﴾

أَمَّا بَعْدُ:

فَإِنَّ أَصْدَقَ الْخَبَرِ كِتَابُ اللَّهِ وَخَيْرُ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ
(ﷺ) وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا وَكُلُّ مُحَدَّثَةٍ بِدْعَةٌ وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ
ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ..

دهقى ووتارهكه

مسولمانانى به پېژنو خوشه ويست وتارى ئه مېرمان له مزگه وتى
جيهاددا بريتيه له باسى جيهاد، چونكه مه سه له ي جيهادو جهنگ كردن
-واته قتال- له پيښاوي خوادا هم له لايه نه وانه ي كه به پېښى غه يري
ئيسلامدا ده پون، وه هم به نيسبته ه نديك له وانه ش كه له دائيره و
بازنه ي ئيسلاميشدان جوړيك له ناموئى و ته مومزكرانه سهرى بو هاتوته
پيښ، دياره مه سه له ي جيهاد له پېښى خوادا مه سه له يه ك نيه ئيمه
بتوانين له وتاريكدا ه موو باس و بابه ته كاني پوون بكه ينه وه و
پيښاسه ي بكه ين و وه كو پيويست لييه وه بدويين، به لام هول دده ين
له حوت خالدا به كورتى باسى بكه ين، به م شيويه:

۱- پيښاسه ي جيهاد له زمانى عره بى دا وله زاراوه ي شرع و له قورتان و
سوننه تدا.

۲- خو ئاماده كردن (إعداد العدة) بو جيهادو حوكم و چوڼيه تى يه كه ي.

۳- جوړه كاني جيهاد.

۴- قوناغه كاني جيهاد.

۵- پيداويستيه كان -مستلزمات- ي جيهاد.

۶- ئامانجى جيهاد، ياخو ده نجاميك كه له جيهاد كردندا په يدا ده ييت.

۷- جيهاد له واقيعى ئه مېرماندا، كه به مه فهمى فراوانى، عالمى
ئيسلامى و به تايبه تى واقيعى كوردستانيش مهبسته.

خو پشيتيوان بى هول دده م له ميانه ي ئه م حوت خالدا ئه وه ي
پيويسته دهر باره ي جيهاد به كورتى پوونى بكه مه وه و بيليم.

یه کهم: پیناسه‌ی جیهاد

ووشه‌ی (جیهاد) ووشه‌یه‌کی عهره‌بی‌یه بۆ مه‌فهوم و اتاکه‌شی پیوسته پیشه‌کی له فهره‌نگ (قاموس)ی زمانی عهره‌بی‌دا بگه‌پین، پاشان بزاین (فقهاء) زانایانی شهر له کتیه‌کانیادا چۆن باسیان کردوو له قورئان و سوننه‌تیشدا ووشه‌ی جیهاد بۆچی به‌کار هاته:

له‌زمانی عهره‌بی‌دا ئه‌سلی ووشه‌ی (جهاد) یه‌عنی: (بَذَلَ وَاسْتَفْرَأَ مَا فِي الرُّسْعِ وَالطَّاقَةِ مِنَ الْقَوْلِ وَالْفِعْلِ). واته: هه‌رچی له‌تواندا هه‌یه به‌کاری یینی له‌قسه‌و له‌کرده‌و، یان هه‌موو توانای (نظري و عملي) خۆت به‌کار یینی.

زانایانی شهرعیش ده‌لین: جیهاد بریتی‌یه له: (بَذَلَ الْجُهدِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ فِي قِتَالِ الْكُفَّارِ وَالْبَغَاةِ وَالْمُرْتَدِّينَ وَنَحْوِهِمْ). واته: سه‌رف کردن و به‌خشینی ئه‌و په‌ری توانا له‌لایه‌ن مسوولمانانه‌وه بۆ جه‌نگ کردن و کوشتار کردن له‌ کافران و یاخی بووان و هه‌لگه‌پاوان و ئه‌وانه‌ی وه‌کو ئه‌وان.

ئینجا جیهاد له‌ ئه‌سلدا به‌پێی پای زانایان فه‌رزی کیفایه‌یه چونکه فه‌رژ (واجب) دوو به‌شه:

۱- (فرض العين) ئه‌مه‌یه که له‌سه‌ر هه‌ر که‌سیک واجب بی‌ت، ده‌بی خۆی ئه‌نجامی بدات، وه‌ک: پینچ نویژه‌کان و پوژووی مانگی په‌مه‌زان و ئه‌وانی تر..

۲- (فرض الکفایة): ئه‌و فه‌رزه‌یه که یه‌کیک له‌ مسوولمانان یان کۆمه‌لیکیان ئه‌و فه‌رزه‌یان ئه‌نجامدا ئه‌وا به‌ر ئه‌وانی تریش ده‌که‌وی‌ت و گونا‌ه‌بار نابن ئه‌گه‌ر نه‌یشیکه‌ن.

وهك باسماڻ ڪرد جيهاد لھسەر پھڻي زور بهي زانايان واجيبي
 ڪيفائي بهو ٺهگهر يڪڙڪ يان ڪوٺي لھ مسولمانان بايي ٺهه ڪه
 بتوانن ٺهو ٺهر ڪه ٺهجام بدهن پئي ههلسان، ٺهوا لھسەر ٺهواني تر
 لادهجيت و گوناھيار نان.

بەلەم جيهاد لەسەى كاتدا لەسەر تاك تاكى مسوڵمانانى ئەو شوێنە دەبیته (فرض العين) ئەگەر هەر كامیكيان پىى هەلنەستى مادام عوزىكى شەرى ئەبیى گوناھار دەبیى، كە ئەمانەن:

(۱) لهکاتیکدا مسولمان له بهرې جهنگدا بیټ له سهرې واجب ده بیټ جهنگ بکاتو نابې بی هوښه کی (۱) شهرعی پاشه کشه و پشت له دوژمن بکات.

٢) کاتیک دوزمن بیته ولاتی مسولمانانه وه، زهوی یه که زهوی
 موسلمانانه داگیری بکات و دسه لاتی خوی به سهردا فهرزبکات،
 له سهر مسولمانانی نهو شوینه - نه گهر به شی بکه - نه گهر نا
 له سهر هه موو مسولمانانی دنیا فهرز ده بی نهو دوزمنه داگیرکهره له
 ولات و خاکی خویان دهریکهن.

۳) که خەلیفە (ئیمام و پێشەوا)ی مەسولمانان (غیر عام) واتە: ھالەتی دەنگ دانی گشتی بۆ جیھاد و جەنگ رابگەیەنێ.

لەم حالەتەشدا لەسەر هەموو مسوولمانان دەییتە (فرض العین)
کە حبیباڵ یکن.

(۱) وَهَكَذَا خَوَّاهُ فَهَرَمُوهُ: ﴿... وَمَنْ يُؤْمَرْ يَوْمُنْ دُورَهُ إِلَّا مُحَرَّفًا لِلْقِتَالِ أَوْ مُتَحَيِّرًا إِلَى فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾ (الأنفال: ۱۶) که او را پست له دروژمن کردن به‌ویژه کی شهر عریه وه وه تاکتیک کی جهنگی یان پال دانه لای کومه لیکی دیکه ی مسولمانان ره وایه و هیچ نیشکالیکی تیدا نیه و بگره جاری واهیه بهریش دبه ی.

ئەو پېناسەو تەعریفەي کە کردم (تقریباً) ھەموو کتیبەکانی شەرع و قاموسەکانی زمان کە ئەوانیش ھەموو زانایانی ئیسلام نووسیویانن وەکو: (القاموسُ المحیط و لسانُ العرب و المصباحُ المنیر) ئەوانی تریش لەسەری پێک کەتوون، بۆ وێنە: کتیبی (النهاية في غريب الحديث والأثر) (ابن الأثير)، ئەو پېناسەییەي ھێناو، ھەروەھا (المغني) (ابن قدامة) کە کتیبیکی زۆر مەشھورە لە فێقەداو مەوسوعەيەکی گەورەيە، وە (ابن القيم الجوزية) لە کتیبی (زادُ المعاد) دا بەھەمان شیوہ باسیان کردوہ.

مانای جیھاد لە قورئان و سوننەتدا

ھێندێک کەس (استدلال) دەکات بەھێندێک لە ئایەتەکانی قورئان و فەرمايشتەکانی پێغەمبەر (عليه الصلاة والسلام) لە غەیری شوینی خۆی دا، بۆ نمونە: یەکێک دەيەوئ ئیساپاتی بکات کە جیھاد بەمەعناي (قتال) نیە، ئەو ئایەتە دەھێنێتەوہ کە دەفەرمووی: ﴿وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا﴾ (الفرقان: ٥٢).

یەعنی: خۆای گەورە بە پێغەمبەر (ﷺ) دەفەرمووی: جیھادیکی گەورە لەگەڵ موشریکەکاندا بکە بەھۆی قورئانەوہ، دیارە جیھادیکیش بەقورئان بکریت بریتی یە لە: جیھادی گفتوگۆ و تووێژ موناقدەشو (إقامة الحجة) میان ئەو فەرمودەيەي پێغەمبەر (ﷺ) کە دەفەرموویت: ((وَجَاهِدُوا الْمُشْرِكِينَ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَالْسِّتْرِكُمْ)) (رواه ابو داود واحمد والدرامي والنسائي ووافقه الذهبي) (٢) واتە: دژ بە موشریکەکان تێ بکوژن و

(٢) رياض الصالحين (ل: ٥١٥) تحقيق وتخريج شعيب الأرنؤوط.

جیہاد بکن بہ مال و دل و زمانتان۔
لہو نایہ ت و فہر موودہ یی ہا سمان کردن کہ گہ لیک نایہ ت
و فہر موودہ ی دیکہ ش لہو بارہوہ ہن ئوہ و ہر دہ گیری کہ لہ قورٹان و
سوننہ تدا ووشہ ی جیہاد مہ عناو مہ فہو مہ کہ ی فراوانترہ لہ (قتال) بہ لکو
(قتال) یش واتہ (جہنگ) و غیری (قتال) یش دہ گریٹہوہ کہ دہ عوہو
بانگ کردنہ بو ئیسلام و موجدہ لہو مونا قہ شہ کردن و ہموو جوڑہ کانی
خبات و تیگوشانہ لہ پیٹا و خوی پروہ رد گاردا۔

بہ لام زانایانی شہر ناس (الفقہاء) دہ لین: (المُتَبَادِرُ إِلَى الدِّهْنِ) واتہ:
ئو مہ عنایہ ی کہ یہ کسر دیتہ بیرو زمین ی ئینسانوہ لہ کاتیگدا
ووشہ ی جیہاد دہ گوتری بریتی یہ لہ (قتال) چونکہ لہ زوربہ ی
نایہ تہ کانی قورٹان و فہر مایشتہ کانی پیغہ مہر (ﷺ) دا جیہاد بہ مانای
(قتال) ہاتوو ئینجا ئہ گہر مہ عنای غیری (قتال) یش دہ گریٹہ نیو
خوی، ئوہ (بالتبع) ئہ گہر نا (بالأصالة) راستہ و خو مہ عنای جیہاد
(قتال) ہ بہ لام غیری (قتال) یش دہ گریٹہوہ فراوانترہ۔

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

دووم: خوئاماده کردن بؤ جيهاد و زهينه سازى بؤ کردنى

مسؤلان دوو حالتى هـن... يان دهـيئت لهـجيهاد داـيئت، يان دهـيئت خهريكى خوئاماده کردن يئت بؤ جيهاد، ئهـو مسؤلانهـى لهـسەر ريـبازى پيغهـمبەر (ﷺ) دهـپوات و شوين پيـى هاوهـلانى بهـپريزي پيغهـمبهرى خوا (خوا ئى يان پازى يئت) ههـلدهـگريئت، لهـو دوو حالتهـ زياتر سئ يهـميان نيهـ.

زانايان لهـسەر ئهـوه (متفق)ن يهـك دهـنگن كهـ (اعداد) خوئاماده کردن و كهـل و پهل ئاماده کردن بؤ جيهاد فهـرزه لهـسەر مسؤلانان چونكهـ زانايان بنهـمايهـكى (اصولى) يان دارشتهـوه، كهـئيجماعى لهـسهرهـو ههـلاواردن (استثناء)ى تيدا نيهـ، دهـلئـن: (مالايتـم الواجب الـا بهـ فهـو واجب) واتهـ: (ههـر شتيـك واجبـك لهـسهرى پهـكى كهـوتبيئت ئهـو شتهـش واجب دهـبيئت) بؤ نمونهـ: نويز بهـبئ دهـست نويز دروست نيهـ، بويهـ دهـست نويزيش واجبـهـ، چونكهـ نويزهـ كهـ بهـبئ دهـست نويز يان بهـديلهـكهـى كهـ تهـيمومهـ ناكريئت.

ئينجا بهـبئ خوئاماده کردن ههـمهـلايهـنهـو جوړاو جوړ وهـك: ئيمانى و مهـعنهـوى و عيلمى و جهـستهـيى و هونهـرى و خوئاماده کردن لهـبوارى هيـزو ئاماده کردن جوړهـكانى چهـك و كهـل و پهـلى جهـنگ و شارهـزابوون و سهـر پاست بوون لهـ بهـكارهـيئنانى چهـك و پيداويستى يهـكانى جهـنگ، ئينسان ئهـگهـر جيهاديشى لهـسهر فهـرز يئت نايكات و بؤى ناكريئ، كهـواتهـ وهـكو چوئ جيهاد کردن فهـرزي كيفايهـيهـ خوئاماده کردنيش بؤ ئهـو جيهادهـ كهـ بهـبئ خوئاماده کردن ناكريئ ئهـميش فهـرزي كفايهـيهـ.

خوای کار به جی له گه لیك ټایه تدا ئیشاره ی بهو مه سه له یه كړدوه و

ته صریحیشی پی كړدوه وهك ده فرمووی:

﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا سَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ وَعَدُّوا لَهُمْ وَأَعِدُّوا لَهُمْ مِنْ دُونِهِمْ لَا يَعْلَمُونَ لَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُ لَهُمْ﴾ (الأنفال: ٦٠) ..

واته: نه وهی له تواناتان دا هیه له هیږ بؤ دوژمنانتان - نه هلی کوفر -
ناماده ی بکه نه وه له نه سپی چاكو ناماده و به ستر او - که ئیستا
له جیگه ی نه سپ سیهاره و ده بابو موده پوعات و نه و شتانه ی له جی
نه سپن ده گریته وه، وچه که پیښکه و توه کان - نه مش بؤ نه وهی
﴿تُرْهَبُونَ بِهِ وَعَدُّوا لَهُمُ اللَّهُ وَعَدُّوا لَهُمْ﴾ بهو هیږه که ناماده تان كړدوه دوژمنی
خواو خو تانی پی بتر سین.

چهك وهیږ بؤچی؟

مهرج نیه هر کاتیک مسولمانان چه کیان پی بوو و قوه تیان هه بوو
یه کسه له نه هلی کوفر بده و هه لکو تنه سهریان، به لکو له راستی دا
هه بوونی هیږو ده سه لات و چه که به ده ستی مسولمانان وه باشتین هویه
بؤ نه وهی ناحه زان شهر نه نینه وه و مسولمانان شهریان پی نه فرو شری.

کاتیک مسولمانان وهك نیچیریکی تووکه نه رم و پاروویه کی سه ل
بکه ونه بهر چاو، ناحه زان ته ماعیان تی ده کهن، کی هیه شتی بی دړك
حه ز پی نه کات ته نانه ت نه صحابیش که خوای گه وره له باره یانه وه
ده فرمووی: ﴿وَتَرَدْنِي أَنْ غَيْرَ ذَاتِ الشُّوْكَهَ تَكُونُ لَكُمْ﴾ (الأنفال: ٧) ..

واته: ده تانویست نه وهی بی دړكو و نازاره بؤ ئیوه بیټ که کاروانه که یه -
نهك جهنگ و پوو به پرو بونه وه له گه ل (ابو جهل) و سوپا که ی که له
(مه که) وه به نیازی شهر له گه ل مسولمانان هات بوون که هم نازاری
پیوه یه.

بههه مان شیوه مسولمانانیش ئەگەر بێ دڤک و ئازارو بێ دەسهلات
بن هه موو کەس به بێ تیوه پامان ته ماعیان تی دهکات و ونه مهش ده بیته
هوی شهرو ئاشووب، به لام ئەگەر دهسهلات و قوه تیان هه بێ هر که سیك
بیهوی شهریان له گهڵ بکات، پێشهکی ده بی حساب و کتابیک بو خوی
بکات، کهواته ئەگەر مسولمانان هیژو دهسهلاتیان هه بیته دوژمنانان
به پیی ئه هیزه لییان ده ترسن و شهرو ئاشووب لییان به دور ده بیته،
نه که به پیچه وانوه وه که خه لکیکی ساده و فه قیر حال بیر ده که نه وه.

خۆ ئاماده کرن بو جیهاد پیویسته

خوای گهره زانو کار به جی له سورتهی (توبه) دا سه بارهت به
کهسانیک که به عوزرو بیانوی جیا جیاوه خویان له پیغه مهسەر (ﷺ)
دوا ده خست و نه ده چون بو جهنگی (تبوک) ده فهرمووی: ﴿وَلَوْ ارَادُوا
الْخُرُوجَ لَاَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ
الْقَاعِدِينَ﴾ (التوبة: ٤٦).. یه عنی: ئەگەر ویستبایان بو دوژمنان
دهریکهون و بچه مهیدانی جیهادو جهنگ خویان بو ئاماده ده کردو
پیداویستیهکانیان بو ئاماده ده کرد، به لام له بهر ئه وهی له نیهت و دلایندا
نه بوو جیهاد بکهن خویان بو ئاماده نه کرد.

خوای گهرهش ده فهرمووی: ﴿وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ﴾ چونکه
سهرو سینهیان له گهڵ خواو ئیسلام تهواو نه بوو خوا- تبارک و تعالی-
پیی ناخوش بوو ئه وانه بیته نیو پیزی مجاهیدانه وه ﴿وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ
الْقَاعِدِينَ﴾ به زمانی حال و مهقام پییان گوترا دانیشن له گهڵ
دانیشتواندا، ئیوه پیای مهیدانی جهنگ و جیهادین، ئه مهیدانه
پیای دهویتی، هه موو کەس شایستهی ئه وه نیه بجیته نیو ئه

مەيدانەو ئەگەر ئىوھ بىشچن لەجىياتى قازانچ زەرەر بەمسولمانان دەگەيەن.

وەك پيشتەر باسماڭ كرد مسولمان دوو حالەتى هەيه: يان لە حالەتى غەزاو جەنگو جيهاد دا، يان لە حالەتى خۆ ئامادە كردندا، وەكو ئەم ئايەتانه دەگەيەن كە باس كرمان، پيغەمبەریش (ﷺ) لە فەرمودەيەكەى (صحيح)ى خۆى دا دەفەرمووى: (مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَغْزُ وَلَمْ يَحْدَثْ نَفْسَهُ بِغَزٍ مَاتَ عَلَى شُعْبَةٍ مِنَ النِّفَاقِ) (رواه مسلم). (٣)

واتە: هەر كەسێك بمرى و غەزا نەكات بەتەماش نەبێت بىكات و لەدلى دا نەبى و خۆى بۆ ئامادە نەكردبى و زەمىنەسازى نەكات بۆ ئەوەى جيهادو (قتال) بێتە پيشت بەتايبەتى لەكاتێكدا كە ئىسلام سەركوت دەكرى، مسولمانان دادەپلۆسێنرێن لەكاتێكدا كە ئالای (لا إله إلا الله محمد رسول الله) بەبى نازى دەكەوى، شەرىعەتى خوا حوكمى پى ئاكريت، ئەگەر كەسێك هەبى نەلە مەيدانى غەزادا بێت و نە بەتەماش بێت بىكات و بمرى ئەو لەسەر بەشێك لەبەشەكانى نىفاق و دەغەلى مردو، خوا پەنامان بدات. (٤)

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

(٣) بېوانە رياض الصالحين (ل ٥١٢) تحقيق وتخریج شعيب الأرنؤوط.
(٤) ئەمە فەرمودەى پيغەمبەرى خوايە (ﷺ) نەك قسەو پېروپاگەندەى (بزوتنەوەى ئىسلامى) وەك هەندىك لە مسولمانان و زۆرىك لە دوژمن و ناحەزانى كافرو دەغەل دەلێن هەميشە بەچاوى پەخنەو تۆمەتبار كردن و لەپيشت پەردەى پەشەو تەماشای دەكەن.

سټیپه: جوړه‌ګانی جیهاد

جیهاد دووبه‌شه:

(۱) جیهادی دفع وکړو (فقهاء) شهر زنان وایان ناو ل

ناوه، واته: جیهادی بهرپرچ دانه‌وه.

(۲) جیهادی (طلب) واته: هیرش بردنه سهر دوژمن.

به‌لام به‌داخوه هم مه‌سه‌ل‌یه - که جیهاد دووبه‌شه - هم بهرپرچ دانه‌وه‌ی هیرشی دوژمنان و هم په‌لاماردان و هیرش بردنه سهر دوژمنانیک که حوکم به‌شهریعتی خوا ناکه‌نو و وړی‌ګایش ده‌ګرن له‌وه‌ی که دینی خوی (تبارک وتعالی) بگاته عه‌بده‌ګانی خوا زور شیوینراوه، نه‌ک هر به‌ده‌ستی کوفر بګره به‌ده‌ستی نه‌هلی ئیسلامیش زولمی ل کراوه !!

هه‌ندی‌ک که‌س له‌ناحه‌زانی دین و دوژمنانی ئیسلام بو‌ئوه‌ی روحی جیهادو به‌ره‌نګاری له‌ مسولماناندا بمړینو و بیانخه‌سینن نه‌ولایان ل ده‌ګرنه‌وه‌و ده‌لین: (ئیسلام دینی د پندایه‌تیه‌و به‌شیرو تیر بلاو بو‌ته‌وه‌و به‌زور به‌سهر خه‌لکی دا فه‌پز کراوه !!) بو‌ئوه‌ی هیندی‌ک له‌مسولمانانیش له (رد الفعل) کاردانه‌وه‌دا بلین: (نه‌خیر نه‌ک ئیسلام هر به‌زور نه‌سه‌پینراوه‌به‌لکو ئیسلام بروای به‌شهری هجوومی هر نیو له‌ به‌رامبه‌ر دوژمناندا هیز هر به‌کار ناهینیت، مه‌ګر ده‌ست دریشی بکړیته‌ سهر و ته‌عدای ل بکړیت !!) که بی‌ګومان هم قسه‌ی دوژمنانی دین هه‌له‌یه‌و هم قسه‌ی نه‌وانه‌ی به‌حیساب دیفاعیش له‌دین ده‌کن پاست نیو، هه‌ردوکیان غه‌له‌تن یه‌کیان ئیفراطی کړوده‌و نه‌ویتیشیان

تفریطی کردوه، یه کیان تئی په پاندوه و ئه وی تریش کورتی هیئاوه به لکو حه قیقه تی جیهاد بهم شیوه یه ی خواره ویه:

۱- جیهادی بهرگری (جهاد الدفع) که بریتیییه له بهر په رچ دانه و هی رشو په لاماری دوژمنان له کاتی کدا هی رشو ده هی نه سهر ئیسلامو خاکی مسولمانان و سهر کیان و بوونی مسولمانان، جا چ مسولمانان کیان و بوونی کیان ه بیئت، خاکیان به دهستی خویانه وه بیئت چ وانه بن و له حاله تی کومه لگایه کی بی دهسه لاتدا بن که حوکمی ئیسلامی به سهر وه نه بیئت، له هر دوو حاله تدا حاله تی هه بوونی کیان و دهسه لاتی ئیسلامی و نه بوونی کیان و دهسه لاتی ئیسلامی دا، مسولمانان مولزه من به و هی به پیی توانا دیفاع له دینی خواو (حرمت) ی دینی خواو شه عاثری دین بکه ن و واجبه دیفاع له موقه ده ساتی ئیسلام و کیانو بوونی خویان بکه ن، که چه ندان ئایهت ده لاله تی له سهر ده که ن بو وینه خوی داد گهر ده فهر مووی: ﴿وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَقَاتِلُونَكُمْ﴾ (البقرة: ۱۹۴).. هر که سیك دهست در یژی کردنه سهر، ئیوهش دهست در یژی بکه نه وه سهری و بهر په رچی ته عداو دهست در یژی به که ی بده نه وه و زلم و ته عدا قبول مه که ن. ((لَا يَنْبَغِي لِلْمُؤْمِنِ أَنْ يُذِلَّ نَفْسَهُ)) ئیماندار بو ی نیه خوی زه لیل و زه بوون بکات به دهستی دوژمنانه وه مادام له توانای دا هیه، خو نه گهر له توانای دا نه بوو زه لیل کراو زه بوونیان کرد نه وه گونا هبار نیه..

۲- جیهاد هی رشو بردن (جهاد الطلب) که بریتیییه له و هی ئه هلی ئیمان هی رشو بکه نه سهر دوژمنان، نه وهش گه لیک ئایهت به تاییه تی ئه و ئایه تانه ی که له دوا دوا ی ته مهنی پیغه مبه ر (ﷺ) هاتونه ته خوار ی ده لاله تی له سهر ده که ن، له یه کیك له و ئایه تانه دا خوی (تبارک و تعالی)

ده فہر مووی: ﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ﴾ (الانفال: ۳۹)
 واته: له گهل دورثمانی ئیسلامدا بجهنگن تاكو فیتنه نامینی،
 تویره وانی قورئان فیتنه یان به (شرك) لیك داو ته وه به
 چه وساندنه وهی مسولمانانیشیان لیك داو ته وه. له ته سل دا ووشه ی
 (فتنة) به وه ده گوتری كه زیپرنگر زیپر كه ی له سهر ئاگر گهرم ده كات و
 قالی ده كاته وه، بۆ نه وهی زیبری خالص له و مادده و مه عده نانه ی كه
 له گه لی تیكه ل كراون لیك جیا بكاته وه، له وه وه وشه كه وه رگراوه بۆ ههر
 جوړه نه شكه نجه و ئازاردانیك، كه واته: له گهل دورثمانتان بجهنگن تا
 توانای چه وساندنه وهی مسولمانانیا نامینی، هه تا توانایان نامینی
 ریگا له ره عیه ت و خه لكه كه ی خو یان بگرن كه مسولمان بن.
 ده بیته مسولمانان جیهادو (قتال) بكن له گهل دورثمانیاندا هه تا
 ده سه لاتی ئیسلام له هه موو دئیادا فرمانه روا ده بیته، به شیوه یه كه
 نه هیچ مسولمانیك به زور له دینه كه ی هه لبگر پینریته وه نه هیچ كافرو
 موشریکیش ناچار بكریت له سهر شیرك و كوفری خو ی بمینیته وه
 نه هیلن مسولمان بیته وریگای هیدایه تی خوای ئی بگرن له چالی دینی
 به تال و زهلكاوی گومرایی دا دیل و زهلیلی بكن.

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

مانای : لا اِکْرَاهَ فِي الدِّينِ

خوای کار به جی ده فەر مووی: ﴿لَا اِکْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ﴾ (البقرة: ۲۵۵).. واته: تو بزی کردن و ناچار کردن نیه له وەر گرتنی دیندا، ئەمە له کاتی کدا چەوت و راستی له یه کتری جیا بووبنه وه و ئیسلام بگاته هه موو که سیك و به نازادی بتوانی ئیمانی پی بیتی یان پی نیهیتی، ئەو کاته زۆرو قوهت و دهسته لات به کار ناهیتی، ئەم زۆرو دهسته لات و هیزه له کاتی کدا به کار دهیتی که سهنگەر له ئیسلام گیرایی و له مپهرو کو سپ و په رچ و پر گهر خرابیته بهردهم ئیسلام و نه هیلن بگاته گوئی خهك، بهائی له کاته دا ئیسلام قوهت به کار دینی و دهجهنگی به لام نهك بۆ ئەوهی خهك مسولمان بی، به لکو بۆ ئەوهی ئەو په رچ و له مپه ره ی که ریگی له خهك گرتوه گوئی بیستی بانگی حق بی، لابیجیت، که واته ئیسلام قوهت به کار دینی بۆ پرگا کردنه وه و تهخت کردن نهك خهك به زۆره ملی مسولمان کردن.

چونکه دینداری و مسولمانه تی قه ناعته و په یوه ندی به دل و عه قله وه هیه، که سیك دینی نه چوو بیته وه دل و عه قله وه ئەگەر هه زار نو یژو روژوو بکات خوا لی وەر ناگیرت و ته نانه ت مسولمانیش ئەگەر به قه لب و قه ناعته تی خو ی نو یژ نه کات و عیبادت نه کات، ئەوا به ریا و نیفاق بو ی له قه له م ده درئ، که واته ئیسلام قوهت به کار دینی بۆ به لام نهك بۆ ئەوهی خهك مسولمان بی، به لکو بۆ ئەوهی خهك مه جالی هه بی ت مسولمان بی، جا ئەگەر مسولمان بوو باشه، ئەگەر مسولمانیش نه بوو که یفی خو یه تی ﴿لَا اِکْرَاهَ فِي الدِّينِ﴾ وه ﴿فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْهُ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ﴾ (الکھف: ۲۹).. کئ حه ز ده کات با ئیمان بی و

کئی حەز دەکات با کافر بێ، بەلام گرنک ئەو یە کافرێک بێت لە مالی
خۆی داو دژایەتی ئیسلام نەکات.

ئەو یە باسم کرد لە زۆر ئایەتی قورئان و فرمایشتی پیغمبەر (ﷺ)

دا هاتو، وەک لە حەدیسیکی پیغمبەر (ﷺ) دا بەم شیو یە هاتو:

((كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا أَمَرَ أَمِيرًا عَلَى جَيْشٍ أَوْ سَرِيَّةٍ أَوْ صَاهٍ فِي خَاصَّتِهِ بِتَقْوَى اللَّهِ وَمَنْ مَعَهُ مِنَ الْمُسْلِمِينَ خَيْرًا ثُمَّ قَالَ: اُغْزُوا بِاسْمِ اللَّهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، قَاتِلُوا مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ، اُغْزُوا وَلَا تَغْلُوا وَلَا تَغْدِرُوا وَلَا تَمْتَلُوا وَلَا تَقْتُلُوا وَلِيدًا، وَإِذَا لَقِيتَ عَدُوَّكَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ فَأَدْعُهُمْ إِلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ فَأَيْتَهُمْ مَا أَجَابُوكَ فَأَقْبِلْ مِنْهُمْ وَكُفَّ عَنْهُمْ: أَدْعُهُمْ إِلَى الْإِسْلَامِ فَإِنْ هُمْ أَجَابُوكَ فَأَقْبِلْ مِنْهُمْ وَكُفَّ عَنْهُمْ فَإِنْ هُمْ أَبَوْا فَسَلِّهِمُ الْجَزِيَّةَ، فَإِنْ هُمْ أَجَابُوكَ فَأَقْبِلْ مِنْهُمْ وَكُفَّ عَنْهُمْ، فَإِنْ هُمْ أَبَوْا فَاسْتَعِزْ بِاللَّهِ وَقَاتِلْهُمْ)) (رواه مسلم).

واتە: پیغمبەر (ﷺ) کە یەکی دەکردە فرماندە بۆ سوپایەک

یاخود بۆ سەری یەک فرمانی پێ دەکرد کە خۆی بەتەقوا بێ و ناگای

لە مسولمانان بێ و مشووریان بخوات، دوا یی دەیفەرموو: (اُغْزُوا بِاسْمِ

اللَّهِ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ قَاتِلُوا مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ اُغْزُوا وَلَا تَغْلُوا وَلَا تَغْدِرُوا وَلَا تَمْتَلُوا

وَلَا تَقْتُلُوا وَلِيدًا) یە عنی: غەزا بکەن بە ناوی خوا لە پێناوی خوا دا،

بجەنگن لە گەڵ ئەوانە دا کە بپوایان بە خوانیە، غەزا بکەن و لە غەنیمەت

دزی مەکەن و غەدرو پەیمان شکێنیش مەکەن لە گەڵ دوژمناندا،

و ئەگەر یەکیکتان کوشت ئیھانە ی پێ مەکەن و لوت و گووی مەبێن

و همنداڵ مەکوژن - لە فەرموودە یەکی تێردا دە فەرمووی ئا فرەتیش

مەکوژن - (وَإِذَا لَقِيتَ عَدُوَّكَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ فَأَدْعُهُمْ إِلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ) ئەگەر

گەشتیت بە دوژمنە کەت لە مشرێکەکان بانگیان بکە بۆ سێ شتان

(فَأَيْتَهُمْ مَا أَجَابُوكَ فَأَقْبِلْ مِنْهُمْ وَكُفَّ عَنْهُمْ) وەلامی هەر کامیان دایە وە

لێیان وەرگەر وازیان ئی بێتە:-

١- (ادعهم إلى الإسلام فإن هم أجابوك فاقبل منهم وكف عنهم) بانگیان بکه بو ئیسلام ئەگەر مسوڵمان بوون لییان قبول بکەو دەستیان ئی پاریزه.

٢- ((فإن هم ابوا فسلهم الجزية فإن هم أجابوك فاقبل منهم وكف عنهم)) ئەگەر مسوڵمانان نەبوون داویان ئی بکه جزیه -سەرانه- بدەن، ئەگەر جزیه یان دا لییان قبول بکەو دەستیان ئی پاریزه وازیان ئی بیته.

٣ [جزیه -سەرانه- ئەندازەیک ماله له لایەن ئەو کەسانەو کە مسوڵمان نابو و له ولاتی مسوڵماندا دەژین و لەسەر دینی خوێان دەمیتهو، دەدریت بەدەولەتی ئیسلامی، جا ئەوانە (مشرک) بن یا جوله کە یا مەسیحی بەپێی ئەم فەرموودەیک کە دەفەرمووی: (وإذا لقيت عدوك من المشركين) ٤]

٣- ((فإن هم ابوا فاستعن بالله وقاتلهم)) ئەگەر جزیه -سەرانه- شیان نەدا داوی یارمەتی له خوا بکەو له گەلیان بچنگە.

کەواتە ئیسلام دینی خوایه، بو هەموو بەندەکانی خوا لەسەر زەوی خواو نەبەستراوەتەو بەشوێن و کات و میلەتیک تاییبەتی یەو.

(٥) هەندیک له زانیان دەلێن: تەنها (اهل الكتاب) بویان هیه لهسەر دینی خوێان بمیتهو (جزیه) بدەن، بەلام کۆمەلێکی تر کە قەسەکیان بەهیزترەو ئەم (حدیث) هەش پشتگیریان دەکات، دەلێن: هەموو خواوەن دین و فیکریه کە بوی هیه لهسەر فیکرەو بەرنامەو دینی خوێ بمیتهو، بەمەرجیک جزیه، -سەرانه- بدات، چونکە حەدیسە کە دەفەرمووی: ((فإن هم أجابوك فاقبل منهم وكف عنهم)) یەعنی ئەگەر ئامادەبوون سەرانه بدەن بامسوڵمانیش نەبن لییان قبول بکەو دەستیان ئی پاریزه لییان گەپێ ئەم سەرانه یەش مانای مل کەچی یان بو دەسلەلاتی ئیسلامی دەگەینێ. هەرەها مەجووسی یەکانیش چونکە پێقه مەهر (ﷺ) کەله بارەیانەو پرسیاری ئی کراو فەرموویەتی: (سنوا بهم سنة اهل الكتاب...) واتە: وەك ئەهلی کیتاب (اليهود والنصارى) رەفتاریان له گەل بکەن ئەوەندە هیه ژنیان ئی ناھینرێ و سەرپرانیان ناخوێ.

تیلینی:

سہرانہ وەرگرتنیش لهوانه‌ی مسوڵمان نابن و له‌سەر دینی خۆیان ده‌مێننه‌وه و له‌ژێر سایه‌ی ده‌وله‌تی ئیسلامی دا ده‌ژین، له‌ به‌رامبه‌ری ئه‌وه‌دایه که له‌ ده‌وله‌تی ئیسلامی دا له‌سەر مسوڵمانان فەرزه‌ سه‌ربازی بۆ بکه‌ن و بچه‌ جیهاد و حوكم و بانگه‌وازی ئیسلامی بپاریزن، به‌لام ئه‌وه‌ی مسوڵمان نه‌بی، سه‌ربازی نا‌کاو جیهادی له‌سەر فەرزنیه، چونکه جیهادیش وه‌کو نوێژو پوژوو عیباده‌ته‌و وه‌ك چو‌ن پێیان نا‌گوتری نوێژ بکه‌ن، به‌هه‌مان شیوه‌ش پێیان نا‌وتری جیهاد بکه‌ن.

ئینجا ده‌وله‌تی ئیسلامی خزمه‌تیان ده‌کات و نه‌فس و مال و نامووسیان ده‌پاریزی به‌لکو په‌رستگا‌کانیشیان ده‌پاریزی و که‌س بۆی نیه به‌هیچ جو‌ریک و له‌هیچ پووێکه‌وه ده‌ست درێژی بکاته سه‌ریان، بۆیه له‌به‌رامبه‌ر ئه‌و هه‌موو خزمه‌تانه‌ی که ده‌وله‌تی ئیسلامی پشکه‌شیان ده‌کات پێویسته ئه‌وانیش خزمه‌تیکی ده‌وله‌ت بکه‌ن که‌وه‌ك چو‌ن مسوڵمانان زه‌کات ده‌ده‌ن ئه‌وانیش سالانه ئه‌ندازه‌یه‌ك مال بده‌نه ده‌وله‌ت، ئه‌مه‌ پهره له‌عه‌داله‌ت و دادپه‌روه‌ری که‌له دنیا‌دا یاسای له‌وه دادپه‌روه‌رانه‌تر نیه، له‌ بواری هه‌لس و که‌وت و په‌فتاری له‌گه‌ڵ که‌سانیکدا له‌ ژێر سایه‌شی دا ده‌ژین و هه‌موو هه‌قیکیشیان بۆ دا‌بین ده‌کری و ده‌پاریزی.

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

چوارهم: قوناغه‌کانی جیهاد

پله پله‌یی (التدرُّج) له یاسا‌کانی شهرع (الأحكام الشرعية) دا به‌ه‌ردووک جوړی (الأوامر والنواهي) واته: فه‌رمان پیکراو و نه‌هی لی کراوه‌کان، وه‌ر په‌چاوکردنی واقعی کو‌مه‌لی مسو‌لمان و تواناو برستی بو راپه‌راندنی ئه‌رک و کاره‌کانی سه‌رشانی، دوو بنه‌مای گه‌وره‌ن له‌شه‌ریعه‌تی خوا‌دا، چونکه شتیکی ئاشکراو پوونه که ناکړی و نا‌گونجی یه که ته‌کان و به‌یه‌ک جارو له‌یه‌ک حال و قوناغدا هه‌موو ئه‌رک و کاره‌کان جی به‌جی بکړی، له‌سو‌نگه‌ی ئه‌مه‌وه جیهادیش له‌پو‌ژگاری پیغه‌مبه‌ری خوا‌دا (ﷺ) به‌ سئ قوناغ فه‌رپز کراوه، که‌ئه‌مانه‌ن:—

۱- مؤ‌له‌ت دران به‌جه‌نگ و به‌رگری له‌ خو‌کردن (الأذن بالقتال والدفاع) بو‌وینه: خ‌وای دادگه‌رو کاربه‌جی له‌و باره‌وه فه‌رموویه‌تی: ﴿أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلِمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ﴾ (الحج: ۳۹).. واته: مؤ‌له‌ت دروا ئینجازه درا به‌وانه‌ی که شه‌ریان پی ده‌فرۆشری که به‌ه‌نگن و دیفاع له‌ خو‌یان بکه‌ن، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی زو‌لمیان لی کراوه و هه‌قیان داگیرو زه‌وت کراوه، وه‌بیگومان خ‌وای -تبارک و تعالی- له‌سه‌ر پشتگیری کردن و سه‌رخستنیان به‌توانایه. که‌واته له‌م قوناغی یه‌که‌م و سه‌ره‌تایه‌دا جه‌نگ کردن فه‌رپز نه‌کراوه به‌لکو ته‌نها مؤ‌له‌ت و ئیجازه به‌مسو‌لمانان دراوه که به‌رگری له‌ خو‌یان و مو‌لک و ما‌لیان بکه‌ن و که‌پیشتر پیان ده‌گوترا: ﴿كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ (النساء: ۷۷).. واته: ده‌ستتان بیاریزن له‌دو‌ژمنانتان و سه‌رگه‌رمی نویژ به‌ریارکردن و زه‌کات دان به‌.

(۶) زو‌ر له‌زاناو تو‌یژه‌ره‌وانی قو‌ربانی رایان وایه که لی‌رده‌دا مه‌به‌ست له‌ (زه‌کات) ته‌زکیه‌ی نه‌فسه چونکه زه‌کات دان له‌مه‌دینه فه‌رپز بووه، وئهم ئایه‌ته‌ش باسی حال و بالی مسو‌لمانان ده‌کات له‌ قوناغی ژیانیان له‌ مه‌که‌دا.

نیست پیشگیریان لی ناکری و ریگیان پی دراوه که چی پییان
دهکری بیکن له بواری توله ستاندنه وهو بهرگری له خوگردندا.

۲- جهنگ کردن له گهل ئهوانه دا که شه پریان پی ده فروشنو و ازهمینان
لهوانه ی دیکه که دژایه تی ناکهن و بی لایه نی پیشان دده دن، وهک خوی
توله سین فهرموویه تی: ﴿وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ
اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾ (البقرة: ۱۹۰). واته: له پی ناوی خوادا له گهل
ئهوانه دا بجهنگن، که له باهه له گهل تان ده جهنگن به لام دهست
دریژی مهکن چونکه خوا دهستدریژکاری خوش ناوی، که واته له م
قوناغه دا جهاد فهرزکراوه، به لام ته نها به جوریک فهرزکراوه که شهرع
زنان پی ده لئین: (جهاد الدفع) واته: جهادی بهرپه رچ داننه وهو لهو
حاله دا هر ئه وهنده یان له پرست و توانادا بووه، نهک وهک که سانیک بیر
دهکه نه وه که جهاد هر ئه وهندو بهس ئه م جوره بی!

۳- جهنگ کردن له گهل تی کراو سه رجه می کافرو موشریکه کاندای به بی
هه لا واردن، وهک خوی به توانا فهرموویه تی: ﴿وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا
يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً﴾ (التوبة: ۳۶). واته: له گهل تی کرای هاوبهش پهیدا
که راندا بجهنگن وهک چون تی کراو به هه موویان له گهل تان ده جهنگن،
ههروه ها فهرموویه تی: ﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِئَةً وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ﴾
(الأنفال: ۳۹). پیغمبری خواش (ﷺ) فهرموویه تی: (أُمِرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ
النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَيُقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ عَصَمُوا مِنِّي دِمَانَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا
بِحَقِّ الْإِسْلَامِ وَحِسَابُهُمْ عَلَى اللَّهِ) (رواه البخاری ومسلم). واته: فهرمان
پی کراوه که له گهل خه لکی - نامسولمان - دا بجهنگم هه تا شایه تمان

دینن، که جگه له خوا هیچ پهرستراویک نیه، وه موحه ممه د پیغه مبهري
خوايه، وه نویژ بهرپا بگهن و زهکاتن بدهن، جا نه گهر نه وه یان کرد نه وه
خوین و مالیان له من پاراستوه مه گهر به هه قی ئیسلام وه لپیر سینه وه یان
عایدی خوايه. (۷)

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

(۷) له م فرموده یه دا وا دهرده که وئ که پیغه مبهري (ﷺ) خه لکی ناچار
کرد بیت له نیتوان مسولمان بوون و جهنگ کردندا یه کیکیان هه لپژیرن و پښگی
دیکه ی سئیه میان بۆ نه ماوته وها به لام له راستی دا وانیه، وه که له فرموده کانی
دیکه ی پیغه مبهري دا هاتوه و له سپره و ژيانی کرده ییشی دا دهرده که وئ بۆ نمونه
فرموده یه تی: (واذا لقيت عدوك من المشركين فادعهم إلى ثلاث خصال...) که پیشتر
مانا مان لیک داوتوه و.

دیاره بۆ وهرگرتنی حوکیکی شهرعیش له ههر پوویه که وه بی، نابنی به ته نیا
پشت به ده قیك ببه ستین و پیویسته هه موو نه و ده قه شرعی یانه ی که له و باره و
هاتوون په چاویان بکهین، بۆ نه وه ی دوو چاری هه لای سه یرو سه مه ره نه یین، که
به داخه وه هیندیك له برا که نه کانه مان له بهر که م شاره زایی و دلگه رمی و که م
ته جره به یی گیروده ی نه م جوړه هه لانه بوون و ده بن، بگره هه ندیک له وانه ش که
خوین به زاناو شاره زاش داوه یئ نه و جوړه حاله تیان هه یه.

پېنجه م: پيداويستی په کان (مستلزمات) ی جیهاد

پېشه کی ئایا جیهاد به هم موو که س ده کریت وه له هم موو حالاندا ده کریت؟ بېگومان نه ء، به لکو جیهاد به کومه لیکی تایبه تی و هه لېزارده ده کری و جیهاد (بدیل) نیه بو و هرگرتنی عیلم و زانستی شهرعی و شاره زابوون له قورئان و فهرمودهی پیغه مبه ر (ﷺ) و که س بو ی نیه بلئ: واز له فی ربوونی زانسته شهرعیه کان دینم و چه ه لده گرم و سه نگر ده گرم و به س، و ه جیهاد و جهنگ له پیناوی خوادا به دیل نیه بو ته قواو بانگه وازو ته زکیه ی نه فس، به لکو ته واکه ری هه موو ئه وانه یه و چله پوپه ی هه مویانه. و به راستی که سیك جهنگ و جیهادی پی ده کری که خاوه نی عیلم و ته قواو عیاده ت و کرده وی باش و خسه لته به رزو په سنده کان بیث وهك: (صبر) و (شكر) و (یقین) و (توكل) و خوشه ویستی خوا و پیغه مبه ر (ﷺ) و باقی سیفه ته به رزو په سنده کان، خوا ی کار به جئ له سورته تی (التوبة) ده فهرمودئ: ﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ﴾ (التوبة: ۱۱) .. واته: خوا گیان و سامانی له بروداران کړیوه که به هشتیان بداتی، له ری خوادا ده جهنگن، ده کوژن و ده کوژرین .. دوا ی هم ئایه ته ده فهرمودئ: ﴿التَّائِبُونَ ، الْعَابِدُونَ ، الْحَامِدُونَ ، السَّائِحُونَ ، الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ ، الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ (التوبة: ۱۱۲) .. نو سیفه تی سه ره کی له ئیمانداراندا باس ده کات. یه عنی: ئیماندارانیك خوا ی میهره بان گیان و و سامانی لی کړیو و له پیناوی خوادا ده جهنگن و ده توان دینی خوا به رز بکه نه وه که ئه و (۹) سیفه ته یان تیدا بن:

- ۲-۱ (التائبون، العابدون) توبه‌کهران، خواپه‌رستان.
- ۳-۴ (الحامدون السائحون) سوپاس و ستایش کهران بۆ خوا، پۆژوگران،
یان گه‌شت کهران.
- ۵-۶ (الراکعون الساجدون) ړکوع به‌ران، کړنووش به‌ران.
- ۷-۸ (الأمرون بالمعروف والنهي عن المنکر) فرمان کهران به‌چاکه
وړیگران له‌خراپه.
- ۹- (والحافظون لحدود الله) وه‌پاریزه‌رانی سنووره‌کانی به‌رنامه‌ی خوا.
- که‌واته که‌سانیک ده‌توانن له‌پړی خوادا جیهاد بکه‌ن و
جیهاده‌که‌شیان جی‌ی خوی بگریت، که‌خویان به‌م سیفته‌به‌رزانه
پازاندرابیته‌وه، نه‌گهر نا که‌سیک هه‌موو پشک وبه‌شی له‌ئیسلامدا بریتی
بی له (چه‌کیک) و پړیشیکي جوان، که‌بیگومان پړیشی بی ئیش و چه‌کی
بی ته‌قواو علم و ته‌زگیه و نه‌وسیفته‌به‌رزانه‌ی ترکه‌له‌قورئان و
سووننه‌تدا باس کراون، به‌ته‌نیا هیچیان بۆ ئیسلام پت ناکړی، نه‌وه
پیاوی وا هه‌رچه‌نده زور له‌خوی پابینئ کاتیک لاوازی و ده‌سته‌پاچه‌ی
خوی ده‌زانئ، که‌ده‌چیت هه‌یدانئ، وه‌کو شاعیر ده‌لئ:
- سَوْفَ تَرَىٰ إِذَا انْجَلَىٰ الْغُبَارُ أَفْرَسٌ تَحْتَكَ أَمَّ حِمَارٍ *
- پیداویستی‌ه‌کانی جیهادیش بریتین له‌په‌روه‌ده بوون وبار هیئران و
پیگه‌یاندرانی کومه‌لیک مواهید که‌پازاندرابیته‌وه به‌ه‌موو سیفته‌به‌رزه‌کان له:
- (ا) ئیمانی دامه‌زراو و پته‌و.
- (ب) تیگه‌یشتنی راست و دروست له‌قورئان و سووننه‌ت.
- (ج) عیباده‌تی ساغو و دور له‌بیدعه‌ت.
- (د) زه‌وشت و خوی به‌رزو جوانی ئیسلامی.
- (و) سیفته‌تی جه‌نگاوه‌ری و شاره‌زایی هه‌بوون له‌هونه‌ره‌کانی جه‌نگ و
کوشتار..

* واته: پاشان که‌توزو خول نیشته‌وه و نه‌ما... ده‌بینی داخوا که‌رسواری یان
نه‌سپ سوار!!

شه شه م: ئامانجى جيهاد

هينديك كەس پييان وايە ھەر كە ئىسلامىيەكان چەكيان ھەگرت بۆ
ئەوھىيە خەلكى بەزۆر پىي مسولمان بكن ئەگەرنا بيانكوژن اكه ئەمە
تۆمەتيكى نارەوايە بۆ ئىسلاميەكان و ئىسلاميش بەگشتى
ھەلدەبەستى، و بەداخەو ھەنديك لە مسولمانانيش لە ژيەر فشارو
تيني ئەو پروپاگەندە ناخەزانەيەدا خويان لە دەست دەدەن و زەليلانەو
بى دەستەلاتانە ديفاع لە ئىسلام دەكەن و دەيانەوئى ھەرچى زېرى و
دېك و ھيزو پيژ ھەيە لە ئىسلامى دارنن و بۆ ئەوھى كەس گلەيىيان
لئەكات ئىسلام سىي بكن و وەك ھيلكە بيخەنە بەر دەستى ئەھلى كوفا
وە بليين: ئىسلام نەك ھەر زېر نيەو دېركى پيۆھ نيە، بەلكو وەك ھيلكەي
سىي گراو وايەو نەرم و نۆلەو ھەر تويكليشى نيە! ئەمە كەوتنە تەلەو
داوى دوژمانە، ھەر لەسەرەتاشەو كە دوژمان دەليين: ئىسلام بەزەبرو
زەنگ فەرز دەكرى و دېرنايەتيەو خەلك بەناھەق دەكوژى ھەر بۆ
ئەوھيانە هينديك لە مسولمانان تووشى ئەم ھەلەيە بن و لە (رد فعل)
كاردانەوھى قسەكانياندا بليين: لە ئىسلامدا چەك و ھيز نيەو ئىسلام
دژى جەنگو نابى تەناتە چەقۇشت پىي بى!! ليەردا دەمەوئى ئامارە
بەكتيبيك بكم كە يەكيك لە نووسەرە ئىسلامىيەكان نووسيوھىتي
بەناوى (الجهاد في الإسلام كيف نفهه وكيف نمارسه) ئەويش ھى
(دكتور محمد سعيد رمضان البوطي) يە كە بەراستى ناوبراو كۆمەلە
كتيبيكى باشى ھەن، بەلام ديارە ھيچ كەسيش بى ھەلەو كەم و كوپى
نابى، كە بەداخەو ناوبراو لەو كتيبيەدا زۆر شتى ھەلەو بى جىي
نوسيوھ، ليەردا ئامارە بەيەك شت دەكەم ئەويش ئەوھىيە كە دەلي: ھۆي

فەرزكرانى جيهادو جەنگ برىتىيە لە بەرپەرچ دانەوھى ھېرشى
 دوزمەن، بەو تى گەيشتنەى ئەويىت جيهاد لە ئىسلامدا تەنبا جيهادى
 (دفعە) و جيهادى (طلب) نى، و ھەر كاتىك ئەھلى كوفر ھېرش نەكەنە
 سەر مسولمانان و ولاتى مسولمانان، ئەو بۆ خويان ئازادن چى دەكەن
 بىكەن ! كەبى گومان شتىكى ھەلەيە، ئىنجا ناوبراو دوو مەسەلەى
 تىكەل بەيەكتى كىردوھ كە زۆر لە يەكتى جياوازن، مەسەلەى ھۆى
 تەشرىع بوونى جيهاد، لەگەل ئەوھى كاتىك سوپاي ئىسلام لەگەل
 سوپاي كوفردا پووبەپووى يەكتى دەبنەوھو جەنگ دەكەن ئايا
 عىللەت و ھۆى كوشتنى كافرەكە لەلایەن مسولمانانەو، كوفرەكەيتى
 ياخود دژايەتى يەكەيتى بۆ ئىسلام، بى گومان جگە لە نووسەرى
 ناوبراويش كە ھەموو جيهاد كورت ھەلدىنى لە جيهادى دىفاعىدا،
 خەلكى تىرش لىرەو لەوئىقسەى لەو بابەتانە دەكەن كە ئىمە نامانەوئى
 باسيان بكەين، بەلام وەكوپوون كىردنەوھى حەقىقەت و واقع دەللىن:
 بەراستى ئەگەر زۆر لە خۆمان وريا نەبين دوزمەنى ئىسلام دەمانخەنە
 سەد تەلەو داوى ئاواوھ، بۆ نموونە: كە دەللىن: دىموكراسىيەت شتىكى
 پىوستە بۆ ژيان و پەواجى پى دەدەن و واخەلكى تىدەگەيەنن كە ھەر
 كەسىك بپرواي بەدىموكراسىيەت نەبى و پى پازى نەبى و لەژىر
 سايەىدا نەژى، ھەر مروفتىش نى، بەداخوھ ھىندىك لەمسولمانان كە
 چاك لە دىنەكەيان حالى نەبوون و لەبەرانبەر دوزمەنىشدا ھەست بە
 لاوازى دەكەن، دەكەونە ژىر (تأثير) ئەو پىروپاگەندەو بى ئاگا لەوھى
 كە دىموكراسىيەت يانى: حوكمى -شعب- گەل، ئايا دەبى بەدواى
 حوكمى خوا بكەوئى، كە خوا دەفەر مووئى: ﴿إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ﴾ (يوسف: ٤٠)
 ﴿وَلَا يُشْرِكْ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا﴾ (الكهف: ٢٦) ..يان بەدواى حوكمى گەل !!
 خۆ ھەر وەك چۆن ھىچ كەس بۆى نىە لەعبيادەتدا شەرىك بۆ خوا بپريار

بدات، بهه مان شیوه نابی له (حکم) یشدا هیچ کهس بکاته شهریکی خوا، وهك دهفهرمووی: ﴿وَلَا يُشْرِكْ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا﴾ کهواته: که دهلین ئیمه دژی دیموکراسیهت نین و پئی / پازین و بادیموکراسی حاکم بیت ئهوه کوفره و مسولمانی پئی له بازنه ی ئیسلام دهچیته دهئی. (۹)

ئهو خراپه کاری و زوْلَم و زوره که ئاراسته ی عالمی دهکهن، ئهو هه موو سته م و ده ستریییه ی که په رله مانه کانی پوژئاوا له ژیر سایه ی دیموکراسیدا قهراری له سه ر ده دن، ئه مریکا و ولاتانی تر که دین ولاتانی ئیسلامی دانه پلۆسن و ئیستعمارو ئیمپریالیزمی کوون و نو ی که جیهانی ئیسلامی ده شیوینن و مسولمانان زه لیل ده کهن، هه موو ئهو بریارانه له په رمانه کانی خو یانداوله ژیر سایه ی دیموکراسیه تدا ده درین! ئه ی برای مسولمان! پیویسته تۆ بزانی دیموکراسیه ت مانای چی یه؟ نابی به عه قلی خو ت مه فهمیکی بو بتاشی، به لکو ده بی سه یر بگه ی بزانی له نئو ئه هلی دیموکراسیه تدا دیموکراسیه ت یانی چی؟ هر وه کو جیهادیش پیویسته مسولمان مانای لیکبدا ته وه نهك ئه هلی کوفر به بو چوونی خو ی مانای لیك بداته وه و پیناسه و ته فسیری بکات.

نابی تۆ بو خو ت مانای دیموکراسیه ت لیك بدیته وه، که ده لییت: دیموکراسیه ت یه عنی ئازادی بیروپراو مافی مرو ف و سه ر به رستی تاک و.. ئه مه هه له یه.. چونکه جه وه هری دیموکراسیه ت لای ئه هلی خو ی و لای ئه مریکایی و پوژئاوایی یه کان یانی: حوکمی گهل بو گهل، وه له ژیر سایه ی رژیمیکی دیموکراسیدا په رله مان (کونگریس) که -

(۹) دیاره بو جی به جی کردنی (تطبیق) ی ئه م حوکمه له سه ر هه رکه سیك ده بی سهرنج بدری داخوا مه رجه کانی کافر بوون هاتوونه ته دی و په رچه کانی لاچوون یان نا!! که زانایان زاراوه ی: (ثبوت الشروط وانتفاء الموانع) یان بو داناوه، کهواته مه رج نیه هه ر که سیك شتیکی گوت یان کرد که به کوفر له قه لهم ده درا یه کسه ر حوکمی کافر بوونی به سه ردا بدری، به لکو وهك گوتمان ده بی سهرنجی حال و بائی بدری و تحقیق له وه زعی بکری ئه و جار...

نیوینه‌ری گهل (شعب)ه له جیاتی خواو پیغه مبه‌ره‌که‌ی و ئایینه‌که‌یان
 بریار ددهات و چاک و خراب و هه‌ل‌ل و هه‌پام دیاری ده‌کات به‌بی هیچ
 حیساب کردنیک بۆ خواو پیغه مبه‌ره‌که‌ی و ئایین و به‌نامه‌که‌ی!!
 دیموکراسییه‌ت یانی به‌خوا گرتنی گهل (تَأْلِيَهُ الشَّعْبُ) له شیوه‌ی
 مه‌جلیس و په‌رله‌مانیکدا که قه‌رارو بریار ددهات و هه‌ل‌ل و هه‌پام ده‌کات و
 هه‌پام هه‌ل‌ل ده‌کات! مه‌به‌ستمان له‌م قسانه‌مان ئه‌وه‌یه که هه‌ق چۆنه
 ئاوا پوون بیته‌وه ئه‌گه‌ر نا نامانه‌وی تانه‌و ته‌شه‌ر له‌که‌س بده‌ین، به‌لام
 به‌په‌واشی نازانم هه‌ق به‌قوربانی دپراگرتنی هیچ که‌س بکه‌م، تی‌کپای
 مسوولمانم خو‌ش ده‌وی له‌به‌ر خاتری خوا، به‌لام هه‌ر له‌به‌ر خواش
 ئیسلامان له‌ مسوولمانم خو‌شته‌ ده‌وی.

ئامانجه‌گانی جیهاده به‌گورتی

۱- به‌ر په‌رچ دانه‌وه‌ی ده‌ست درێژی ده‌ست درێژی کاران ﴿فَمَنْ أَعَدَّ
 عَلَيْكُمْ فَأَعِدُوا عَلَيْهِمْ﴾ (البقرة: ۱۹۴).

۲- یارمه‌تی دان و پشتیوانی کردن له‌داماوو زۆر لیکراوان ﴿وَمَا لَكُمْ
 لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ﴾
 (النساء: ۷۵).

۳- به‌رز کردنه‌وه‌و گه‌یاندنی په‌یامی خوای بی‌هاوه‌ل به‌هه‌موو بسته
 خاکیکی سه‌ر زه‌وی و به‌هه‌موو ئینسانیکی سه‌ر زه‌وی، که ئه‌مه‌ دوا‌یین
 قوتاغ و به‌رزترین ئامانجی جیهاده ﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ
 الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ﴾ (الأنفال: ۳۹).

* مه‌به‌ست له‌ وشه‌ی (دین) لێ‌رده‌ا گه‌ردن که‌چی به‌بۆ ده‌سته‌لاتی ئیسلامی، نه‌که
 (ئیسلام) یان مسوولمان بوون، چونکه‌ وه‌ک پی‌شته‌ر گوتمان ئیسلام بۆ ئه‌وه‌ ناجه‌نگی
 که‌ خه‌لک به‌تۆبزی و زۆر ملی مسوولمان بن، به‌لکو بۆ ئه‌وه‌ی ده‌جه‌نگی که‌ خه‌لک
 فشارو کاریگه‌ری ده‌سته‌لاتی کوفرو شیرکیان له‌سه‌ر نه‌می‌نی که‌ پێگایان نه‌ده‌ات
 به‌ویستی نازادانه‌ی خۆیان مسوولمان بن، پی‌شته‌ریش پوونمان کرده‌وه
 که‌ مسوولمانیتی به‌زۆره‌ ملی نایه‌ته‌دی و شتیکی ناواقیعی به‌ وێ‌راجی ناشه‌ری بوونی!

حهوتهم: جيهاد له واقعي نه مړوماندا

وهكو له سهرتاوه باسم كرد هه نديك كه س پييان وايه ئيمه بزوتنه وهی ئيسلامی چه كمان بو ئه وه هه لگرتووه هه ركه سيك پيچه وانهي بيو بو چووني ئيمه بير بكاته وه ئيمه لي قبول ناكهين و پته و سيډاره مان بو ئاماده كړدوه!! كه له وانهي هه لس و كهوتي نه شيوانهي هه نديك براياني پيشمه رگه كه ته اوو حالي نه بوون و جاري كړچ و كالن و (تصريحات) هينديك كه س زه مينه ي ساز كړدبي و بيانوي به ده ستي نه و جوړه كه سانه وه دابي، به لام حقيقي ته بزوتنه وهی ئيسلامی وانيه و بهوشيويه نيه.

ئيمه له كورستانداو كومه له ئيسلامی يه كاني تزيش له سهرتاسه ري جيهاني ئيسلامی دا بو ئه وه كار ده كين كه كومه لگاو ميله تي خومان بگيرينه وه بو ئيسلام، بانگي نه و خه لكانه ده كين و درسيان پي ده ليښ، قورانيان تي ده گيه نين به رچاويان پوون ده كينه وه، فه رمايشتي پيغه مبه ر (عليه السلام) و نه حكامي شهرع يان تي ده گيه نين هه موو نه مانه بو ئه وه يه كه نه وهی مسولمانه مسولمانتر بيټ و نه وهی كه لاي داوه بگه رپته وه بو ئيسلام و مسولمان بيټ، وه چه كه هه لگرتني ئيمه بو دوو شته:

(ا) بو نه وهی هيچ كه س نه تواني رپگه مان پي بگري كه كومه لگاو ميله تي خومان له دين و عقيده كه ي حالي بكينه وه و تي بگه يه نين.

(ب) ده نگ و قسه ي ئيمه به عيزه تمه ندانه و دليړانه و حساب بو كراوبی و، زه ليلانه و داماوانه و به خاتري و خوايشي خه لك و له ژير ده سته لاتي خه لك و به پارانه وه له وان نه بيټ.

كهواته چهكى ئىمه بۆ ئهوه نيه ئهوه خهلهكه هه مووى بىته بزوتنهوه
يان مسوولمان بى، ئهگه رنا شهريان له گه ل بكهين و بيانكوژين، نه ء
چونكه نه خواى په وهر دگار نه پىغه مبهرى خوشه ويست (ﷺ) ئه ميان
نه فهرموه، به لكو خواى بالا دهست ده فهرمووى: ﴿فَمَنْ شَاءَ فَلْيُزِمْنِ وَمَنْ
شَاءَ فَلْيُكْفِرْ﴾ (الكهف: ٢٩).. پىغه مبهريش (ﷺ) لهو فهرموودهى پىشت
كه باسما ن كرد فهرموويه تى: ئه گه ر گه يشتيه دوژمنا ن بانگيان بكه بۆ
سى شتان هه ر كامىكيان وه رگرت لىيان قبۆل بكهو ده ستيان لى
پياريزه...

ئايا بوونى (خهليفه) مه رجه بۆ فه رزبوونى جيهاد ؟

ليژدها به پىويسي تى ده زانم ئه م مه سه له يه پوون بكه مه وه چونكه
هه نديك كه س پىيان وايه -كه خوشيان به مسوولمان و ئيسلامى ده زانن-
هه تا مسوولمانان پىشه واه خهليفه يه كيان نه بىت كه هه موو ئۆممه ت
(سمع و طاعة) ي بۆ بكات، جيهاد فه رزنا بى و ناكرى، كه به پراستى ئه مه
بىر كرده وه يه كى سه ركي لا نه يه، چونكه:

١- زانا يانى ئيسلام يه ك ده نكن له سه ر ئه وه ي هه ر كا تىك خهليفه ي
مسوولمانان كا فر بو و به پىي ئه وه حه ديسه ي پىغه مبهرى (ﷺ) كه
ده فهرمووى: ((إِلَّا أَنْ تَرَوْا كُفْرًا بَوَاحًا)) كا تىك كه كو فرى كى ئاشكرا له
خهليفه ي مسوولمانان بىنرا، له سه ر مسوولمانان فه رزه ئه وه خهليفه يه
لا به رن، ئه گه ر خهليفه لانه چوو پىويسي ته شه رى له گه ل بكه ن، كهواته لهو
كا ته دا خهليفه شيان نيه و جيهاد يشيان بۆ لا بردى ئه وه به نا و خهليفه
كا فره له سه ر واجبه !!

۲- چەندان ھەدىسى پېغەمبەر (ﷺ) ھەن ھەندىك لە زانايان دەلین:
 گەشتونەتە ئەندازەى (تواتر): موژدە دەدەن بە ئۆمەتى پېغەمبەر
 (ﷺ) كەھەتا دونیا ماوہ كۆمەلێك لە ئۆمەتى پېغەمبەر (ﷺ) كەبە -
 (الطائفة المنصورة) كۆمەلى يارمەتى دراو و كۆمەلى سەرخواو
 مەشھورە - دەمىننەتەو: جەنگ و جىھادەو دەژىن، كەدەفەرمووى: (لَنْ
 يَبْرَحَ هَذَا الدِّينُ قَائِمًا يُقَاتِلُ عَلَيْهِ عَصَابَةٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ حَتَّى تَقُومَ
 السَّاعَةُ) (رواه مسلم).. يەنى: ئەم دىنە دەمىننەتەو كۆمەلێكى پرىك و
 پىك و دامەزراو لە پىناوى دا دەجەنگن تا پوژى دواى، كەواتە ئەم دىنە
 تا پوژى دواى دەمىننەتەو بەھوى جەنگ و جىھادەو كە كۆمەلێك
 بەفەيداكارى يەو ئەنجامى دەدەن، لە پىناوى خوادا.

لەھەدىسىكى تردا پېغەمبەر (ﷺ) دەفەرمووى: (لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ
 أُمَّتِي يُقَاتِلُونَ عَلَى الْحَقِّ ظَاهِرِينَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ) (رواه مسلم).. يەنى:
 بەردەوام تا پوژى دواى كۆمەلێك لە ئۆمەتى من جەنگ دەكەن لەسەر
 (حق) كە ئىسلامە.

و دەفەرمووى: (لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي قَائِمَةٌ بِأَمْرِ اللَّهِ لَا يَضُرُّهُمْ مِنْ
 خَذَلِهِمْ أَوْ خَالَفَهُمْ حَتَّى يَأْتِيَ أَمْرُ اللَّهِ) (رواه مسلم).. يەنى: بەردەوام
 كۆمەلێك لە ئۆمەتى من لەسەر حەق دەمىننەتەو لە پىناوى دا دەجەنگن
 بەدەسەلاتەو، ئەئەوانەى مسوڵمانن و پشتيان بەردەدەن و پەرچيان
 دىننە پى و ناو و ناتۆرەيان دەخەنە پال زەرەيان پى دەگەيەن، (أو
 خالفهم) ئەئەوانەش كە دژيان دەوستن كە (ئەھلى كوفرن)، كەواتە بەم
 دوو بەلگەيە كە باسما كەرد سەلمىنران كەھەبوونى خەلىفەيەك
 كەسەرچەم يان بەشێك لە مسوڵمانان لەژێر پركىفى خۆى دا كۆبكاتەو،
 مەرج نىە بۆ فەرزبوونى جەنگ و جىھاد و دوست (جائز) بوونى ئەنجام
 درانى، وە لە راستى دا زۆر لەوانەى بۆ دانىشتن و ھەلخزان و نەجوولان و

ئىسپراحت له خوتىك نهدان و دوچار نه بوونى ئهزيهت و نارېحه تي
 يه كانى كوچ (هجرة) و جهنگ و جيهاد دهگه پېن ئه و جوړه قسانه دهكهن،
 ئه گهر نا زانا و پېشه و ايانمان زور به پروونى باسى ئه و حالته يان كړدوه
 كه مسولمانان خهليفه و فرمانېره و ايان نامېنى و هه مووشيان يان زور به ي
 هره زور يان له سره ئه وه يهك دهنگن كه له و حالته دا جيهاد
 رانا وه ستي (الجهاد ماضٍ إلى يوم القيامة) و مشوور خواردن و
 سهرپه شتى كردنى كاروبارى مسولمانانېش له بوارى جهنگ و جيهاد و
 هر بورايكى ديكه شدا دهگه پېته وه بو دهستى كار به دهستان (اولى الامر)
 ي مسولمانان كه شهرع زانان به (اهل الحل والعقد) يان ناو بردوون ^(۱۰)،
 چونكه له ئه سل دا وىلايهت و دهسته لآتى شهرعى كاروبارى مسولمانان
 له دهستى كار به دهستان يان دايه و هر ئه مانېش خهليفه و فرمانېره و
 ديارى دهكهن و هه لى ده بژين خواى دادگهرو فرمانېره و فرمانويه تي:
 ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾
 (النساء: ۵۹).

(اولى الأمر) يش وهك زانايان فرمانويه نه وانه كه له نيو
 مسولماناندا خاوهن زانيارى و دهسته لآتن (اولى العلم والقدرة) كه واته
 زانايان و خاوهن پايه و دهسته لآتى نيو ئوممهت (اولى الأمر) و (اهل الحل
 والعقد) پيك دينن.

كه واته كورته ي قسان ئه وه يه كه جيهاد له ئىسلامدا يه كيكه له فهرزه
 گهره كان و يه كيكه له پوكن و پايه و بنچينه كانى ئىسلام، كه
 پېغه مبه ريش ((عليه السلام)) له نيو پېنچ پوكنه كاندا كه (شايه تمان و نويژو
 روژوو حه ج و زهكات) ن باسى نه كړدوه له بهر ئه وه يه كه ئه ويپنچ پايمر

(۱۰) له زور به ي كتيبېه شهرعى يه كان ئه م مه سه له يه ناماژى پى كراوه
 به تايبه تي (جوينى) له كتيبى (غياث الأمم...) دا جوانى پروون كړدو ته وه.

پوکناڻه له سهر هه موو مسولماننيك وهك (فرض العين) پيوستن، به لام
جيهاد له سهر تيكرای مسولمانانه، چونكه ئه و جيهادهی باسماڻ كرد
به كومهل دهكريت و وانه بي نه ښام ناردي.

وه (ابن تيمية) وزوري زانای تر فهرموويانه: نه وندهی قورپان و سوننه ت
مه دحي جيهادو مواهيديان و باسي پاداشتي بهرزيان دهكهن، مه دحي
هيچ جوړه عيبادتيكي تر به و نه ندازه به نه كراوه .

له خواي بهرزو مه زن داواكارين ئيمه ي مسولمان له كورستان و غهيري
كوردستانيش دا له ريزي مواهيدياندا بين، نه گهر نه و توفيقه ش نه بوو
لاي كه م پشتيواني مواهيديان بين، به ده ست و زمان و دل و مالمان
له گه لدا بين و دوعايان بو بكهين.. خوايه نه وانه ي له سهر تاسه ري زه وي دا
ديفاع له ديني توو ئيسلام و موقه ده ساتي ديني توو دهكهن ته و فقيان
بدهيت و سهر يان بخهيت به سهر دوژمناندا و ريگايان بو ته خت و ئاسان
بكه ي و دوژمن و ناحه زانايان زه ليل و ريسوا بكه ي.

خوايه له سايه ي خه بات و جيهادو فيداكاري له پينا و ديني توو دا
ئيمه ي مسولمانني كوردو باقي مسولماناني دنيا عه زيزو سهر بلند
بكه ي و پوو سووري دنيا و قيامه تمان بكهين ... آمين..

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

به‌ئشی دووهم: چەند ئاگاداری یەك دەربارەى جەنگ و جیهاد

بە پێویستی دەزانم ئەم چەند تێبینى و ئاگادارى یە گەرنە ئاراستەى
هەموو براىانى موحامەد بکەم، بە قیادەو قاعیدەو چونکە بە داخەو
کەرچ و وکالی و هەلەو هەلەشەیی زۆر بەدى دەکەم، بە هیواى ئەو ی که
هەر کام لەم ئاگاداریانە تیشکیکی بەرچاو پۆشن کەرەو و نقورچکیکی
بیدار کەرەو بیێ بۆ هەموو لایە کمان بە گشتی، بە تاییەت بۆ ئەوانەى
گیرۆدەى داوی ئەو هەلەو پەلەنە بوون و، بێ ئاگایانە و ناحالی یانەش
خوێان لە سەر جادەى هەق و پێبازی شەرعی ش دەبینن!

١- جەنگ و جیهاد ئەرکیك نیە بە هەموو کەس ئە نجام بدرێ:

بە درێژى میژووی دیندارى و مسوڵمانەتى لە سەر زەوى، هەمیشە
ئەوانەى که ئامادەیی جی بە جی کردنى ئەرکی جیهاد و بەرەنگارى یان
هەبوو یە نێو ئیمانداران دا کە مینە (أقلية) بوون، ﴿فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ
الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ﴾ (البقرة: ٢١٧) دیارە هۆى ئەمەش ئاشکرایە،
کە بریتى لە قورسى و مەترسى دار بوونى جەنگ و جیهاد، پەك کەوتنى
جیهاد لە سەر خەمڵان و وپیگە یشتنى کۆمەلێکی هەلبژاردە کە گەلێک
خەسڵەتى بەرزو پەسەند - کە بۆ جیهاد و بەرەنگارى پێویستن -
پازابنەو، بەلێ کەسانێک بیانەوێ خاك و خەلکی خوا لە دەستەلاتى
کوفرو شیرک و خراپەو ستەم و فەسادێک کە لە سایەى دا پەیدا بوو
بژاروپاک بکەنەو، حەتمەن دەبێ پێشتر خوێان لە خراپەو ناشەرى

وهله په له كان بزارو پاك كړد بښته وه، نه گهر نا كه سيك خوى شتيك شك
نه بات چوڼ ده توانى لى ببه خشى !!

جا ئيمه ليړه دا ته نها دوو ثايه تى قورپانى به ريز به به لگو نمونه
ديښنه وه:

خوای دادگرو یا لاده ست فہرموویہ تی: ﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ هُمْ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا
عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ، وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا
بِيعْكُمْ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ، التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ،
السَّائِحُونَ الرَّاجِعُونَ السَّاجِدُونَ، الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ (التوبة: ۱۱۱-۱۱۲).

واته: بښگومان خوا گيان و ساماني له پرواداران كړي وه كه به هه شتيان
بداتي، له پي لى خوادا ده جهنګن ده كوژن و ده شكورين، -ئوه- به ليني
خوايه و پاسته له تهرات و ئينجيل و قورپان دا، وه كي له خوا به
په يمانى خوى وه فادار تره! ده جا دلخوش بن به وسه وداو مامه له يه ي كه
كردو تانه، وه هر ئه وه شه سه رفرازي مه زن، -بو ئه وانه ي كه-
توبه كاران و خوا په رستان و ستايشكهران، پوژو و گران و پكوع به ران
كړنوش به ران، فهرانكه ران به چا كه و پي گران له خراپه و پاريزه راني
سنوره كاني خوا- ي په ره و ردگار-ن وه موژه بده به پرواداران. (واته:
موژده ي سه ركه و تنى دنيا و سه رفرازي دوا پوژ به و جوړه پروادارانه بده).

به لى برا به ريزو خوشه ويسته كانم جهنگو و جيهاد له پي لى خوادا
وهك پيغه مبه رى خوا (ﷺ) فہرموویہ تی: چله پوپه و لووتكه ي
هره به رزي ئيسلامه تى يه: ((رَأْسُ الْأَمْرِ الْإِسْلَامُ وَعَمُودُهُ الصَّلَاةُ
وَزُرْقَةُ سَنَامِهِ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ...)) (رواه الترمذي بإسناد صحيح).

دهجا ناشکرایه که ئینسان ناتوانی چنگ بگهیه نیتته لووته که ی چیا یه ک
هتا به پی دهشت و وینارو قه دیاله که ی هه لنه گه پی، که واته باوا نه زانین
که هر که س راست بووه و چه کیکی به دهسته وه گرت و پریشی کی
هیشتته وه به دوو پوژ ده بیته موجهی دیکی تیرو ته واوو ته واو عیار،
چونکه (که س له پر نه بووه به کوپ) و که سیک زانیاری و تیگه یشتنی کی
ته واوو ئیمان و عه قیده یه کی دامه زراوو عیباده تیکی بی خلت و دوور
له بیدعت و خوو رهوشتیکی به رزو جوان و رهفتارو هه لس و که و تیکی
به پی ی شهر یه تی نه بی، نالیم به که لکی هیچ نایه ت چونکه ئیسلام
که سی ئی زیاد نیه، به لام له وهش که متره که ناوی (موجهید) ی ئی بنری!
چونکه وهک بینیومانو ده بینین بابای و له سونگی ناتیگه یشتووی
له ئیسلام و لاوازی و دامه زراوی ئیمان و عه قیده که ی ونه بوونی
عیباده تیکی ساغ و پاک و رهوشتیکی به رزو چاک و هه لس و که وت و
مامه له یه کی حه کیمانه ی شهرعی یانه وه، قسه و تارو هه لویست و
رهفتاری هینده غه له ت و په له ت و سه یرو سه مه ره ی ئی ده پیشکویتته وه که
جیهاد و موجهیدانیش - نهک هه رخوی - ده باته ژیر پر سیاره وه و
ئیسلام و مسو لمانان له سه ری قه رزدار ده بنه وه!

به ئی خوشه ویسته کانم: به راست بهس نه وانه ده توان سه و داو
بازرگانی گیان و سامان به خوا فروشتن و به ههشت کپین له گه ل خوی
پهروه دگارا داکه ن و به لئین و په یمانی شیان راست به رنه سه ره که
خوا به رستی په سه ن و مسو لمانه تی راسته قینه یان تیدابی و به و
خه سه له ت و سیفته په ندو په سندانه خویان پازاند بیته وه که مه رجی
دینداری و مسو لمانه تین، هر بویهش خوی زانا و پهروه دگار له دوی

ثایه تی په یمان و به لاین له گهل خوا به ستی له سهر جیهادو فیداکاری:
﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى﴾ یه کسر فهرموویه تی: ﴿التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ﴾
وه نو (۹) سیفه تی گه ورو بنچینه یی پیزکردون، وه پاش نه و نو (۹)
خه سلته به رزه یه کسر فهرموویه تی: ﴿وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾، تا کو بزاین
که پروادارانیک شایسته ی موژده و مزگینی خوان به سهر که و تن
وسه فرازی دنیا و دوا پوژوه مسولمانانیک له جهنگ و جیهاده که یان دا
براهه ده بن که خاوه ن نه و خه سلته تانه بن نه که هه موو مسولمانانیک و هر
خو به مواهید زانیک!

۲- جیهاد عیاده تیکه بو خوا ده کری و نابی منه ت

له سهر خه لک بکری

به لئ به پیی پای نور به یان تی کرای زاناو پی شه وایان جهنگ و جیهاد
له پیی خوادا گه وره ترین جوړه خواپه رستی یه که به کو مه ل نه نجام
ده دری و، نه و نده ی ثایه تی قورئان و فهرما یشتی پیغه مبه رمان (ﷺ)
مه دخی جیهادو مواهیدان و باسی پاداشتی مه زن و پله و پاییه ی
به رزیان ده کن، له باره ی هیچ جوړه خواپه رستی یه کی دیکه وه هی نه
نه دوان، که پیم وایه نه م ده قه قورئانی یه له هه موو ده قه کانی دیکه
چاکتر نه و مه به سته ده گه یه تی: ﴿... وَفَضَّلَ اللَّهُ الْجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ
أَجْرًا عَظِيمًا، دَرَجَاتٍ مِنْهُمْ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾
(النساء: ۹۵-۹۶).

جا مادام جیهاد له پیی خوادا کردنیش خواپه رستی یه که بیت وه
باقی خواپه رستی یه کانی تر، بو وینه: نویژو پوژوو حه ج و دوعاو زیکر

... ههروهك چۆن نابئ هیچ كهس بههوى نوێژكردن و پۆژوو گرتن و
دوعاو پارانهوه وه منهت و فیزو كهشخهیی بهسهر كهس دا بكات!
بههمان شیوهش بههوى جئ بهجئ كردنی ئهركی جیهادی شهوه
منهتباركردنی خهلك و پۆزلیدان و فیزوناز بهسهردا كردنیان شتیکی
ناشهرعی و ناماقوول و بئ جئیه. ههر چهنده بهداخهوه ئهم حالهته
ههلهو نهخوشییه دهروونییهش كهم و زۆر ههستی پئ دهكری،
ئى واهیه كه بهحیساب موحاهیدیشه كهس ناویری پئى بلى پئیت
خوار داناه، دهيكاته ههراو گاله وهنديك جاریش شهپو فرهته
دروست كردنیش! فهقیره وادهزانئ بیگار بو خهلكی دهكات و سوخهريان
بو كیشئ، لهجیاتى ئهوهی ههست بكات كهله میحرابی خواپهرستی و
بهدهست هیئانی بهههشت و پهزامهندی خودایه، ئهگهر بهپاستی بئ
موجاهیدی بئ دهبئ ههمیشه سوجدی شوكرانه و سویاس بو خوا بهری و
یهك دنیا مهنوونی بئت كه هیدایهتی داوه یهكك لهئهركه ههره گهره
گرنگهكانی ئیسلام جئ بهجئ بكات، خواى پهروهردگارو پهههانی بینیش
سهبارت به كهسانیک كه بههوى مسولمان بوونیا نهوه منهتیا لهسهر
پیغه مبهر (ﷺ) و مسولمانان دهكرد بهتوندی بهرپهرچی دانیه وه
فهرموویهتی: ﴿يَمُنُونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمُنُوا عَلَيَّ إِلَّا مَعَكُمْ بَلِ اللَّهُ يَمُنُ
عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ (الحجرات: ۱۷).

جا خوايه بهلوتف كهپهمی خوت بمانپاریزی لهوهی كه بههوى
ئهجام دانى ئهركیكى بهندایهتی بوئو كه بیگومان سوودو كهلكه
كهشی ههر بو خومانه - منهت لهسهر خهلكی بكهین، ئای چهند سهپرو
سهمهريه (كار) بو خوا بكهی، كهچی بوكری و پاداشتهكهی چاوهپئی
خهلكی بی !!

۳- جیهاد به بی خوراگری له بهردهم هه ژاری داو چیرتنی

تالاوی نه داری ناگری:

به ئی بیگومان جهنگ و جیهاد که ئه و پهری فیداکاری و خوبهخت کردن و به خشینی گیان و سامانی تیدایه (وَالْبَذْلُ بِالنَّفْسِ مِنْ أَعْظَمِ الْجُودِ)، به بی پشوو دریشی و خوراگری له بهردهم ره شه بای نه داری و گیزه لووکه ی ئه و ناخوشتی و نه خوشتی یانه ی که لییه وه پهیدا ده بن بو ئینسانی مسولمان مه یسه نابیی، هه ر بویه ش خوی پهره دگار فرمویه تی: ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسْتَهْمُ الْأَسَاءِ وَالضَّرَاءِ وَزُلْزَلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ؟ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ﴾ (البقرة: ۲۱۴)

واته: یان ئایا پیستان وایه ده چنه به هه شتی بهر له وه ی ئه و حاله تان تووش بی که تووشی ئه وانه بوو که له پیش ئیوه دا پاردوون! که نه داری و نه خوشتی پییان وه چه سپ بوو، وه پاشه قیئران هه تا پیغه مبه ره که یان وه ئه وانه ی برودار بوون له گه ئی دا کوتیان: یارمه تی خوا که ی دئ!! ئاگادار بن یارمه تی خوا نزیکه.

به ئی چارمان نیه ده بی له سه ره نه داری و قه رزدار ی و ئازارو مهینه تی یه کان یان خوراگر بین و، هه ژاری و سه ختی ژیان و گوزهران نه چوکمان پی دابدهن و پاشه کشه مان پی بکه ن، وه نه واشمان ئی بکه ن خو مان تووشی گونا هباری و عه یبداری بکه ین و ده ست به کون و که لیئی ناشه رع ی وا بکه ین و شتی وا بکه ین خو مان پوو زه ردو ئیسلام و جیهادیش دزیو ناشیرین بکه ین.

هه ئبه ته لیزه دا مه به ستم ئه وه نیه که بو بابای مسولمان و مواهید نا په وا بیته به گویره ی تواناو برستی و له سنووری شه رع و نادابه کانی دا

ههولئ پهيدا كردنى بژيڼو پوڅى هه لال بدات له ژيړ بارى نه دارى
بيته در، چونكه كاسبى كردن و پوڅى هه لال و پاك پهيدا كردن
پيشه وعاده تى پيغه مبه ران (عليهم الصلاة والسلام) و پيشه و او
پياو چاكان بووه، به لكو مه به ستم نهويه نه گهر له قوناغك له قوناغه
سهخت و دژواره كاني جيهاد دا باباى مواهيد هر چى كرد نه يتوانى
له بن بارى نه دارى قوتار بيت، با وريا بيت نه و نه دارى و ناپه حه تى و
سه غه تى يه نه ساردى بكاته وه له جيهاد و كوئى پى بدات، وه نه
دوچارى گونا هبارى و عه ييدار يشى بكات.

نه گهر نا نه دارى (فقر) يه كيكه له و به لا و ناپه حه تى يانه ي كه
پيغه مبه رى خوا (ﷺ) له پارانه وه كاني دا په ناي ئى به خوا گرتو وه و
له گه ل كوفردا پيڅى كرد وه و فرموويه تى: (اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ
وَالْفَقْرِ...) ديسان قه رزدار يش هينده بار يكي قورس و دهر ديكى گرانه
پيغه مبه رمان (ﷺ) له چه ندان فرمايش تى دا له خوا يار او ته وه كه
ليى به دوور بكات (وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَقَهَرِ الرَّجَالِ) (رواه مسلم)،
وه به پيچه وانه ي حالى بوونى خوا و خيچى زور له مسولمانان دهوله مهندي
وبى نيازى نه كه هر شتيكى خراب نيه، بگره شتيكى پيوست و
خوژراو يشه هم له قورئان و هم له سوننه تى پيغه مبه ريشدا، بو وينه
خواى ميه ربه بان فرموويه تى: ﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ
حَسَنَةً...﴾ (البقرة: ۲۰۱) دياره وشه ي (حسنة) ش هه مو چاكي و
وخيرو خو شيه كي ماددى و مه عنه وى ده گريته وه، پيغه مبه ريشمان (ﷺ)
(اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى وَالتَّقَى وَالعِفَافَ وَالْغَنَى) (رواه مسلم)
واته: نه ي خوايه من دا وى هيدا يه ت و پار يژكارى و پاكي و بى نيازيت
لى ده كه م. (دياره بى نيازيتش هه رد وولا يه نه ي مه عنه وى ماددى
ده گريته وه).

۴- دهستووری هه‌ئس و کهوت له‌ حاله‌تی جه‌نگ و غه‌یری

حاله‌تی جه‌نگ دا جیاوازه:

پیشینان گوتوو یانه‌ک (که‌نگرو ماست به‌وه‌ختی خو‌ی) هه‌روه‌ها گوتراوه: (لِکَلُّ مَقَامٍ مَقَالٌ وَلِکَلِّ مِیدَانٍ رِجَالٌ)، زانایان له‌پیناسه‌ی حیکمه‌ت (الحکمة) دا فەرموویانه: (هُوَ التَّصَرُّفُ حَسَبَ مُقْتَضَى الْحَالِ) هه‌ئس و کهوت کردنه به‌پێ‌ی داخوازی حال و مه‌قام.

جا له‌سو‌نگه‌ی ئه‌وه‌وه که حاله‌تی جه‌نگ و پوو به‌پوو بوونه‌وه حاله‌تیکی نااسایی به‌و گه‌رزی و توندو تیژی و کوشتارو کاره‌ساتی جه‌رگه‌ری تێدان شه‌ریعه‌تی پێ حیکمه‌تی خ‌وای کار به‌جێ پێ‌ی به‌مو جاهی‌دان داوه و بگه‌ له‌سه‌ریشی فه‌ز کردوون، که له‌کاتی جه‌نگ و وجیهاد و به‌ره‌نگاری دا توندو تیژی و په‌قی و زه‌ری و بێ په‌حمی به‌ران به‌ر د‌وژمن بنوینن، چونکه بێگومان ئه‌مانه موفرده شیاوو پێ به‌پێسته‌کانی حاله‌تی جه‌نگ و به‌ره‌نگاریین و د‌وژمنیک که به‌خوینی سه‌رت تینوویه به‌م جو‌ره زمانه نه‌بی لێت حالی نابێ و بو‌ت تی ناگه‌یه‌نرێ، خ‌وای دادگه‌رو تو‌له‌ستێن له‌وباره‌وه فەرموویه‌تی:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةً لَّائِمَةً﴾ (المائدة: ٥٤)

هه‌روه‌ها فەرموویه‌تی ﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ﴾ (الفتح: ٢٩)

یان فەرموویه‌تی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ (التوبة: ١٢٣)

سهرنج بده چۆن له‌دوای پسته‌ی : (با زبیرتان پیوه ببینن -
 وليجدوا فيكم غلظة) يه‌كسه‌ر فهرموویه‌تی : (وه‌بزائن كه‌خوا له‌گه‌ل
 پارێزكاران دایه - واعلموا أن الله مع المتقين ..) تاكو بزائن كه به‌شیك
 له‌پارێزكاری ئینسانی مسوڵمان ئه‌وه‌یه كه‌له‌كاتی پوو به‌ پوو بوونه‌وه و
 جه‌نگ دا له‌گه‌ل دوژمن دا په‌ق و زیر و بی په‌حم بیٔ .

هه‌روه‌ها خوای په‌روه‌ردگار و میهره‌بان فهرموویه‌تی ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ
 جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ ..﴾ (التحريم : ٩)

ئه‌مانه هه‌مووی له‌كاتی جه‌نگ و به‌ره‌نگاریدا . به‌لام بیگومان
 ده‌ستور و شیوازی هه‌لس و كه‌وت و په‌فتار له‌گه‌ل خه‌لكیدا چ كافر بن
 چ مسوڵمان ئه‌وه شتیکی تره ، چونكه زۆر پوونه كه‌بازاری جه‌نگ و
 كوشتار له‌ بازاری مامه‌له و بازگانی و هه‌لس و كه‌وته كوومه‌لایه‌تی یه
 ئاسایی یه‌كان له‌یه‌ك جیان ، جا با له‌و باره‌شه‌وه سهرنجی ئه‌م چه‌ند
 ده‌قه بده‌ین : خوای دادگه‌ر و میهره‌بان فهرموویه‌تی ﴿...وَقُولُوا لِلنَّاسِ
 حُسْنًا...﴾ (البقرة: ٨٣)

هه‌روه‌ها فهرموویه‌تی ﴿...وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ (البقرة: ١٩٥)
 دیاره هه‌ركام له (چاكه‌گوتن) و (چاكه‌کردن) له‌م دوو ئایه‌ته‌دا
 موته‌قن و تاییه‌ت نه‌كراوه به‌كات و شوین و كوومه‌لیکی دیاری كراوه‌وه ،
 كه‌واته ئینسانی مسوڵمان و كوومه‌لی مسوڵمان قاعیده له‌لایان چاكه
 گوتن و چاكه‌کردنه‌له‌گه‌ل هه‌موو كه‌س دا، له‌بهرای هه‌لس و كه‌وت دا:
 دیسان خوای به‌خشنده فهرموویه‌تی: ﴿...لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ
 يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ
 اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ﴾ (الممتحنة: ٨)

به‌لای ده‌ستووو شیوازی په‌فتارو هه‌لس و كه‌وتی مسوڵمان له‌گه‌ل
 خه‌لكی دا به‌گشتی ته‌نانه‌ت ئه‌وانه شیان كه‌بی به‌وان به‌مه‌رجیك

دژایه تی یان نه کهن - بریتیه له چاکه کاری و دادگه ری و چاکه گوتنو خوشه فتاری.

دیسان خوی بهرزو مهزن و بی وینه دهر باره ی چوښه تی وتویر کردن وه لئس و کهوتی مسولمانان له گهل که سانیک دا که دژو نه یاری ئابین و بیرو باوه پیانن فهرموویه تی: ﴿أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِهِمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ صَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ، وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عَاقَبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ، وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضيقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ، إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ﴾ (النحل: ۱۲۵ - ۱۲۸).

واته: به لیژانی و ئاموژگاری باش و بانگه واز بو لای پېښازی په روه دگارت بکه وه به چاکترین شیواز گفتم وگوښان له گهل بکه، بیگومان په روه دگارت زاناتره به ووی له پئی وی ون بووه، هه ره ویش زاناتره به پئی پاست گرتووان. وه نه گهر له بهرانبهر ده ستردیژئی به کی بهرانبه رتاند - سزاتان دان وه که نه ووی سزای ئیوه یان پی داوه سزایان بده نه وه، وه نه گهر ئارامیش بگرن به پاستی - نه وه توله نه کردنه ووتان - چاکتره بو خواپگران، وه ئارام بگرو بهس به ووی خواوهش ئارام دهگری وه خه میان ئی مه خوو دلته نگ مه به به ووی پیلانگیړانیانه وه، بیگومان خوا له گهل نه وانه دایه که پاریز ده کهن و نه وانه که چاکه کارن. پیغه مبه رش (ﷺ) له وباروه فهرموویه تی: ((إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُجِبُّ الرَّفْقَ فِي الْأَمْرِ كُلِّهِ وَيُعْطِي عَلَى الرَّفْقِ مَا لَا يُعْطِي عَلَى الْعُنْفِ وَمَا لَا يُعْطِي عَلَى سِوَاهُ...)) (رواهُ مُسْلِمٌ وَابْنُ خَرَّازٍ) إِلَّا لَفْظٌ (فِي الْأَمْرِ كُلِّهِ).

که واته: له دوو کوومه له دهقه وه که هیئا وماننه وه زانرا که ئیسلام بو هه ر کام له جهنگ و بهرنگاری و کاتی ناشتی وئاسایی ده ستوورو شیوازیکی سه ربه خوو تایبه تی داناوه و ئیمهش نه گهر پابه ندی ئیسلام

و مل که چی شهرعی خوا بین، نه ک گوتی له مستی ئاره زوو و گهر دن
که چی طهبعی خومان ئه وه بیگومان له ههر حاله تیک دا به شیوهیه کی
حه کیمانه و پر به پیست رهفتار ده که یه و ههر شته له شوینی شیاوی
خوی دا داده نیین دوو چاری هه له شهیی و رهفتاری سه رکیلانه نایین،
خوای زاناو په نهان بینیش فهرموویه تی:

﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ﴾ (الاسراء: ۹)

له کو تاییی دا ده لیم:

ئه وانه ی که له کاتی مامه له وه لسه و که وتی ئاسایی له گه ل خه لک دا
به شیوازی کاتی جهنگ و کوشتار ده جوولینه وه رهفتار ده که نه،
سه ره پای ناشهرعی بوونی رهفتاره که یان و به دین کردنی خه لک و سه
لیشیواندنیان سه بارت به ئیسلام، وه که سه یکش دینه بهرچاو که
له کاتی تازی وه سه ره خوشی دا قاقایی ده که نه و له ده می شایی و
زه ما وه ندیش دا پر مه ی گریان ده دات ! دیاره ده بیته جیگای گلهیی و
وگازنده و سه رزه نشتی خه لکی و بگره شیاوی نوکته له سه ر هیانه وه و
گالته و که مه شیان!

هه لبه ته به پیچه وانه وه ش: ئه گهر له کاتی شه پر جهنگ دا به شیوازی
کاتی ئاشتی و ئاسایی له گه ل دوژمن و ناحه زانی دا رهفتار بکات، دیسان
ده بیته جیگای پی پیکه نین و گالته جارو مه سخهری دوژمن!

جا خواجه تو به خشنده و به خشهری و، دانایی و وه ستایی و کارامهیی
مان له کاروبار مان دا پی به خشه، که ههروه چو به پیی، یاسای
((نَزَلَ النَّاسَ مَنَازِلَهُمْ)) * له گه ل کو مه لگادا ده جوولینه وه، به گویره ی
(حیکمه ت) و ههر شته له شوینی خوی دا پونانیش له گه ل ههر حاله ت و
وگورانکاری و پروداوی کش دا رهفتار بکه یین.

* ((أَنْزَلُوا النَّاسَ مَنَازِلَهُمْ)) رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ عَنْ عَائِشَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا).

۵- با بهمه له له پرستهی ﴿ولا یخافون لومة لائم﴾ له

لومهی لومه که ران ناترس حالی نه بین!

خوای په و مردگار که باسی نه و کومه له ده کات ئایینی خویشان پی
نوی ده کاته وه، ده فەر مووی: ﴿يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ
فَسَوْفَ يَأْتِ اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ
يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ (المائدة: ۵۴)

واته: نهی نه وانهی بپرواتان هیڼاوه هر کامیکتان له ئایینه که ی
هه لگه پرته وه نه وه له مه ودا خوا کومه لیک دینی که خوشی ده وین و
خویشان ده وئ، له ناست بپروا داران نه رم و گردن که چ و له راست بی
بروایان زالو به هه بیه تن، له پری خوا دا جهاد ده کهن و له سر کونه ی
سر کونه که ران ناترسن، نه وه چاکه و به خششی خوییه ده یدات
به هر که سی که بیه وئ وه خوا به خشین و دهسته لاتی - فراوانه و زانایه.
وه که ده بینین یه کی که له شهش سیفته گرنگ و بنچینه یی یه کانی نه و
کومه له ی که خوا له هر چاخ و پوژگار ی که دا ئایینی وه لاناو و
شیوینراوی خویشان پی ده بووژینیته وه دینیته وه مه یدانی ژیان و
گوزهران بریتیه له نه ترسان و بی باکی یان له توانج و پلارو تانه و
ته شهری خه لکی!

نه مه راستی یه کی نکوولی ئی نه که راوه که هر که سی که
له قسه و قسه لک و پروپاگنده و توانج و ته شهری خه لکی بترسی هر
دینداری بو ناکرئ چ جای بتوانئ ئایین و به رنامه ی خوا نوی بکاته وه و
بگیریته وه نیو گوږه پانی ژیان و گوزهرانی کومه لگا!!

به لَام ئايا گوئ نهدان و بئ باك بوون له لۆمو سهركوڤه و تانه و ته شهري خه لكى ماناي وايه ئينسان هيج دهر به ستى پازى بوون و توو په بوونى خه لكى نه بئ به هق بئ يان به ناهه ق؟!

وه ئايا گوئ نهدان به توانج و پيلارى خه لكى نه وه ده گيه نئ كه ئينسان هيج گرنگى به دل پاگرتنى خه لك و جه ماوه رو سهرنج راكيشانيان بو ئيسلام به شيويه كى حه كيما نه و سه رنجام خه ملاندن و پيك هيئانى قاعيده ي جه ماوه رى نه دات و هيج حيسابى بو نه كات؟!

وه ئايا بئ باكى له قسه و قالى خه لكى و پشت گوئ خستنى گله يى و گازنده ي بئ جئ يان نه وه ي ئى ده فامر ئيه وه كه ئينسان به ناوى جيهاد كردن و كافر قركردنه وه مه لاي مه زبوورانه له سهر كه ئى خوار نه يه ته خوار و قسه و ئاموزگارى دلسوزانه ي هيج كهس به گوئ دا نه چئ وله جياتى نه وه شافيعى يانه بلئ: (رَأَيْي صَوَابٌ يَحْتَمِلُ الْخَطَاءَ، وَرَأْيِي غَيْرِي خَطَأٌ يَحْتَمِلُ الصَّوَابَ) !! واته: (بو چوونى خووم پئ راسته و ده گونجئ هه له ش بئ، وه بو چوونى به رامبه رم پئ هه له يه و ده گونجئ راست بئ) !! بلئ: (رَأَيْي صَوَابٌ لَا يَحْتَمِلُ الْخَطَاءَ، وَرَأْيِي غَيْرِي خَطَأٌ لَا يَحْتَمِلُ الصَّوَابَ) .. واته: (بو چوونى من راسته و نالوئ هه له بئ و، بو چوونى به رامبه ريشم هه له يه و پئ ي تئ ناچئ راست بئ) !!

وه ئايا بهم عه قليه ت و تپروانينه ئيشك و داخراو و دوگمايى يه وه هيج كاريكى خير بو ئيسلام ده كرى و كه سانى كى ئاوا داريكيان بو له سهر به ردك دادنه رى كه دواتر ئيسلام و مسولمانان ئى به ره ره مند بين و له سهرى قهرزدار نه بنه وه؟!

دياره به لاي منه وه وه لامى هه موو ئهم پرسيارانه (نه خير) وه، بو هه ره كه سيكيش راو بو چوونى كى جياى هه بئ ده رگاي گف و گو مان له سهر پشته و، بو سه له ماندنى راستى قسه و بو چوونه كانيشم به لگه ي شه رعى و عه قلى به هيئو به بر شتم له مشته .

۶- جهنگ و جيهاد به ديلي بانگه واز نيهو به پيچه وانه ش

به لگو ته و او گه ري يه گترن

ئهم پرسته يه ي سهرئ که کرد و و مانه ته (سهر باس)، بو هر که سيک
شاره زاي قورئان و سوننه ت و سيره و ژياني پيغه مبهري خوا (عليه السلام) بيت
شتيکي زور ئاشکراو پوونه، به لام حيفي که سانيک که له بواري کارو
جم و جولي ئيسلامي ش دا چالاکی يان هيه له سونگه ي نه شاره زايي و
قوول نه بوونه وه و پونه چوون له ئيسلام دا، يان به هو ي دلگه رمي و
زالبووني عاتيفه دا، به دوو ئاراسته ي پيچه وانه دا له دهرک کردني ئه و
حقيقه ته دا دوو چاري هه له و ئي شيوان بوون:

هه نديکيان پييان وايه که ئيسلامي يه کان ههر له گه ل ده ستيان
گه شته چه و هيژو بره ده سته لاتيکيان پهيدا کرد، ئه وه هيچ
پيويستيان به خه لک بانگ کردنه لاي خواو ئايينه کي - به هو ي
بانگه وازي هه کيمانه و فيرکردني په بياني يانه وه - نه ماوه
بوگوپرين وراست کردنه وه و چا کردني کو مه لگا، چونکه - به خه يالي
کالي ئه وان - ئه وه پيشه وکاري خه لکي ده سته پاچه و بي ده سته لات ه و
پيچه وانه ي عيززه تيشه !!

بي خه بهر له وه که چه و هيژو ده سته لات له ئيسلام دا به س
وه سيله يه و قه لغان و سوپهري سهر سهر ي کارو بانگه وازي ئيسلامي و،
پاشان کيان و قه واره ي ئيسلامي يه و خو ي له خو ي دا ئامانج نيه!
وه بي خه بهر له وه که يه کيک له سي خه سلته ههره مه زن و
وينچينه ي يه کاني ئوممه تي ئيسلام پاش دامه زراندني

حکومهت و^(۱۱) قه‌واره‌ی سیاسیش بریتیه له بانگه‌واز کردنیان بو
چاکه که ئیسلامه !!

خوای په‌وره‌دگارو دادگهر له‌باره‌ی قه‌لغان و سوپهر بوونی چه‌ك وهیژ
بو سهر سهری ئیسلام و مسو‌لمانان بانگه‌واز و کیان و قه‌وره‌که‌یان
فه‌رموویه‌تی: ﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ...﴾
(الأنفال: ۳۹) وه‌له‌باره‌ی بانگه‌واز کردنی ئۆمه‌ته‌ی ئیسلام بو‌ خیره‌و‌چاکه
فه‌رموویه‌تی: ﴿وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ (آل عمران: ۱۰۴)

به‌ئێ چه‌ك وهیژ ده‌سته‌لآت له‌ده‌ست مسو‌لمانانه‌وه به‌س وه‌سیله‌و
هو‌كاری پێ خو‌شكه‌رو كو‌سپ لابه‌رو پارێزهره بو‌ خو‌یان و په‌یام
و بانگه‌وازه‌که‌یان چ له‌حاله‌تی هه‌بوونی کیان و حکومه‌ت و چ
نه‌بوونیشی دا.

ئینجا هه‌ندیکی دیکه‌ش له‌ئیسلامی‌یه‌کان به‌پێچه‌وانه‌ی ئه‌وانه‌ی
پێشووه‌وه پێیان وایه که کار و جم و جو‌لی ئیسلامی بو‌ چاک‌کردن و
بژار‌کردن و به‌ره‌و خوا و ئیسلام گێڕانه‌وه‌و هه‌ینانه‌وه‌ی خه‌لك و كو‌مه‌لگا‌و
چه‌سپاندنی حوكم و به‌رنامه‌ی خوای په‌روه‌ردگارو دادگهر له‌زه‌وی‌دا، له
هیچ قوناغێك دا پێویستی به‌چه‌ك و وهیژ نیه‌و، په‌کی له‌سهر ده‌سته‌لآت
نه‌كه‌وتووه، هه‌تا به‌له‌باری و به‌بێ خه‌شپه‌و هه‌ر به‌خشكه‌ کیان و
حکومه‌تی ئیسلامی بنیات ده‌نرێ! جا ئه‌وكاته به‌بێ كێشه‌و‌مشت
و‌مپوه‌را و‌هزاره‌تی به‌رگری (وزارة الدفاع) داده‌مه‌زێ و له‌شكه‌رو
سو‌پای ئیسلامیش پێك ده‌هێنرێ و خوا وه‌تعه‌سی‌نێ !!

بێ‌ئاگا له‌وه که دو‌ژمن و نا‌هه‌زانی خوا و پێ‌بازه‌که‌ی هه‌ینه‌ه
پیا‌و‌باش‌وسه‌لامه‌ت نین که‌هه‌روا به‌سێنا‌یی‌رازی بن جله‌وو‌كو‌رسی حوكم و

(۱۱) چونکه‌ ئایه‌تی ژماره (۱۰۴) ی (آل عمران) مه‌ده‌نی‌یه‌و پاش دامه‌زانی

حکومه‌تی ئیسلامی ها‌تۆته‌ خواری.

دەستەلاتیان ئى وەر بىگىرى و بەر پەيان لە ژيىر پى دەربەھنىرى و، ئەم جورە
 بىرو بۆ چوونانە زىادە پۇرىيەكى گەورەيان تىدايە لەگومانى چاك
 بە طاغوتەكان بردن و، دلى خو بەخەيال پالو خوش كردن و،
 سەرەنجاميش خو بەسەھوو بردن و، دەستخەپۇبون و دەست لەبني
 ھەمبانەى بەتالەو دەرچوون. بەلى ئەم جورە بىرو بۆچوونانە خەيال
 پالون و نيشانەى سادەى و بى ئاگايىي و سەركىلىين ھەم لەتىگەيشتن
 لە دەقەكانى قورئان ھەم لەناسىنى ماھىەتى كىشەى نىوان بەرى ھەق و
 باطل و ھەم لەدەرك كردنى جەوھەرى طاغوتە خو بەخوا زانەكانيش دا
 ، بۆ سەلماندى ئەم قسانەشم لەنىو دەيان دەقى قورئان و سوننەتدا
 بەس ئەم دوو دەقە قورئانىيە بە نموونە دىنمەو.

(۱) - ﴿...وَلَا يَزَالُونَ يَقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا...﴾

﴿البقرة: ۲۱۷﴾.
 (ب) - ﴿...وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُوذُنَّ
 فِي مِلَّتِنَا...﴾ (ابراھىم: ۱۳).

بەلى ئەھلى كوفرو طاغوتەكان بەھىزى مەنتىق (قوة المنطق)
 لەگەل ئىمەدا نادوین تاكو پىويستمان بەچەك و ھىز نەكات
 لەبەرانبەريان داو بىجگە لەبەلگەو دەلیل خەمى شتىكى دىكەمان لەبەر
 نەبىت، بەلكو ئەوان ھەمیشە بە مەنتىقى ھىز (منطق القوة) لەگەلمان
 دەجوولینەو بەئىمەش چارمان ناچارە كە بەوزمان وشىوازە
 بىاندوینن كە غەبرى ئەو نەفا من !!

كەواتە: لەم بپرە تۆیژینەو دەو بۆمان دەركەوت كە راستە جەنگو
 جىھاد بەدیل و كەلین پركەرەو ھى بانگەوازو فیركردن و پراگەياندن نیو،
 ھەروەھا ئەمانیش بەدیلی جەنگو جىھادو ھىزە دەستەلات نین، بەلكو
 ھەموویان تەواوكەرى یەكترن و ھەر دوو كە لایان وەك دوو شابالى مەلىك
 وەك یەك پىويستن بۆ كارو جم وجۆلى ئىسلامى.

۷- با له پيشاندان و پاراستنی عيززه تو هه بيه ت دا

به هه له دا نه چين !

يه كيكي ديکه لهو مه سه لانه ي که ژماره يه که له ئيسلامي يه
موجاهيده کان له سه ر ئاستی قیاده و قاعیده و له کورستان و شوینه کانی
ديکه ی جیهانی ئیسلامیش دا تییذا دوو چاری هه له و په له بوون و ده بن،
ئه وه یه که به حیساب عیززه ت و هه بیه تی ئیسلام ده پارێزن و، به و
بیانوه وه هه لئس و که وت و په فتاری زۆر بی جئ و سه یرو سه مه ره و
زه ق و په قیان ئی ده پشکوینه وه و، به جوړیک ده جوو لینه وه که ببنه
جیگای سام و هه بیه ت و ترس و له رز خستنه دلی خه لکه وه چونکه
واحالی بوون که هه بیه ت و عیززه تی ئیسلام و جیهاد به و جوړه
پارێزاو ده بی !

بی خه به ر له وه که ئه و جوړه په فتاری خوړانواندانه ئه گهر شه رعی و
په واش بن به س له گه ل ئه هلی کوفرو ئه ویش له کات و گهر مه ی جهنگ و
کوشتا ردا دروست و په وان، وه که له خالی چوارم دا با سمان کرد.

ئه گهر نا له حاله تی سروشتی و ئاسایی و له کاتی جم و جو له
کو مه لایه تی یه کان دا بابای مسو لمان چ موجاهید بی چ غه یری
موجاهید، پیویسته خو شو یسترا و پړێزی گیرا و بی نه ک سام ئی کرا و
ترس و بیم ئی کرا و !

ئیس تاش با چه ند دیار ده و دیمه نیک که له ملاولا وه له و جوړه که سانه
ده بینرین و، مایه ی تانه و ته شه ردا ن له ئیسلام و مسو لمانان و جیهادیشن
بخه یینه به رچا و :

یه که : په ت بوون به بازگه (سیطرة) کان دا به بی را وه ستان
وسلا و کردن و پړێز پيشاندان بو ئه وانه ی له بازگه کان دا وه ستان، وه

پابه‌ند نه‌بوون به یاساکان (قوانین)ی هاتووچوو له‌نیوشاره‌کان دا،
وه‌سهریچی کردن (مخالفة)ی جوړاو جوړ وهک پویشتن له‌کاتیک دا
ترافیک لایتی سوور هه‌لکراوه، پیچ کردنه‌وهو بادانه‌وه له‌غیری
شوینی ترخان کراودا، ریز نه‌گرتنی پویشی ریگاو‌بان و... هتد.

دو: گه‌ران و سووران و پیاسه کردن به‌تفه‌نگو چهک و تاقمه‌وه
به‌جاده‌و کو‌لان و شه‌قامه‌کان داو به‌دیمه‌نیکی شه‌ره‌نگیزانه‌و به‌فیزو
که‌شخو ده‌ماره‌وه.

سی: توند لیخو‌رینی سه‌ییاره‌و تیژ تیپه‌رین و تو‌زو‌خول کردن و
قورچلپاو پرژاندن بو‌خه‌ک.

چوار: ره‌فتار کردن له‌گه‌ل خه‌لکی دا به‌توندی و ره‌قی مؤن و مرچی
نیو چاوان گرژی و به‌کاره‌ینانی ته‌عبیرو وشه‌ی زبرو بی‌ئه‌زا‌کته.

پینچ: یه‌کلا کردنه‌وه‌ی کیشه‌و مشته‌و مره‌ فیکری وکومه‌لایه‌تی
وسپاسی‌یه‌کان له‌گه‌ل چین و تو‌یژه‌کانی کومه‌لگادا - که‌پیویسته
به‌شیوازی گفت و گوو شه‌رقمه‌ی ه‌کیمان چاره‌سهر بکړن - به‌زه‌بری
چه‌ک و وه‌یزو ترساندن و هه‌ره‌شه، که‌ بی‌گومان ئه‌و جوړه‌ه‌لس و
که‌وتانه له‌گه‌ل ئیسلام و ئادابه‌ به‌رزه‌کانی دا نیوانیان ئاسان وړی‌سپانه.

ئینجا له‌کو‌تایی دا ده‌لیم:

ده‌بی وریابین و له‌تیگه‌یشتنی ئه‌و یاسایه‌دا که له‌خالی چواره‌م دا
نووسیمان، دوو‌چاری هه‌له‌ نه‌بین، چونکه هه‌رچه‌نده ده‌ستوو‌رو
شیوازی کاتی جه‌نگو پوو به‌پوو بوونه‌وه له‌گه‌ل دو‌رژمان دا توند
تیژی و ره‌قی و زبری و بی‌ره‌حمی‌یه. به‌لام ته‌نانه‌ت له‌و حاله‌ته‌ش دا
ئیسلام مسو‌لمانانی ئازاد نه‌کردووو چون‌ه‌ز ده‌که‌ن و به‌ به‌رزه‌وه‌ندی
خو‌یانی ده‌زانن و ره‌فتار بکه‌ن. به‌لکو‌پابه‌ندی کردوون به‌کومه‌لک
ده‌ستوو‌رو یاسا و ئادابه‌وه که‌ پیوسته په‌چاویان بکه‌ن و، به‌بیانوی

جیهاد کردن و کاتی ناچاری و تیگی راوی یه وه فرهامویشیان نه کهن، خوای دادگهر له و باره وه فرهاموویه تی: ﴿وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾ (البقرة: ۱۹۰)، وه وه وهرها فرهاموویه تی: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاَنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا إِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ (المائدة: ۸).

واته: ئه ی ئه وان ه ی پرواتان هی ناوه له پی ناوی خوادا پاره و ستاوبن و شایه دی به دادگهری ی بدن، وه با پق مه ستان تان له کومه لیک به ره و خراپه په لکیشتان نه کات و، واتان لی نه کات که دادگهری نه بن، دادگهری بکه نه وه له پاریزکاری یه وه نزیکتره وه پاریز له خوا بکه نه، بیگومان خوا شار ه زایه به وه ی ده یکه نه.

به لئ له کاتی جهنگ و کوشتاریش دا سته م و ده ستر یژی پوهانی ه و پئی پی نه دراره له گه ل که سانی که دا که دوژمنی سه ره سه ختیشتن نایئ بی ویزدانی و نادادگهری بکه ی !!

هه لبه ته ئایه ت و فرهامو وده له و باره وه زوړن و لیږده مه و دای ئه وه مان نیه بیان خه ی نه پوو، به لام ده لیم:

که له پی او یکی وه (صلاح الدین) ی ئه ییوبی که له چاخ و سه رده میکی یه کجار سه خت و دژواردا توانی سه رگر دایه تی سو پای ئیسلام بکات و، له شکر کیشتی خاچ په رسته کان پاشه کشه پی بکات و، قودس پزگار بکات، چنده به هو ی پاله وانی تی و شه پزانی و نازایه تی و بویری ناوبانگی دهر کردو - به تاییه ت له لای دوژمن و ناحه زانی - هینده وگره پتریش به هو ی جوامیږی و په وشت به زری و لیوړده یی و لیزانی و به خشنده یی یه وه، سوپا و له شکره که ی به تاییه ت و مسولمانانیش به گشتی چنده ترس و سامیان لی هه بووه چندان هینده خوشه ویستی وریزو حورمه تیان بو ی هه بووه، بویه ش بووه به و که له قاره مان و جوامیږه که دوژمن و ناحه زانی پیش دوستانی دان

به فەزڵ و گەورەیی و لیها تووی دا بنین و، سەری ئیسلام و ئالای دینی خوا بە پەروەشتی بەرز بەرز بکاتەو، بە مەعنای ووشەیش هەم لەمەیدانی جەنگ و جیهاد و پوو بە پوو بوونەو و هەم لە بۆاری هەلس و کەوت و پەفتاری ئاکاریش دا عیززەت و حورمەت و هەیبەتی ئیسلام و مسوڵمانانیش پیاڕیزی و، ناووشۆرەتی ئازایەتی و فیداکاری و دادگەری چاکەکاری مسوڵمانانی موحامید بگەیهننە کە هەکەشانی فەلەک!

کەواتە: با ئیمەش بەو جوۆرە راست و شەرعی یە ئەو پیشینە پەسەنەمان ئابرو و حورمەت و عیززەتی ئیسلام مسوڵمانان پیاڕیزین، نەک خوانە کردە نەفس و شەیطان فریومان بدەن و فیلمان ئی بکەن و گیرۆدە ی هەلس و کەوت و کردەو و هەلوێستی ناشەرعی یانە ی خوارو خێچمان بکەن و، لە حالیک دا کە بە خەیاڵی خویمان عیززەت و کەرامەتی ئیسلام دەپاڕیزین! ببینە مایە ی ناو زبانی خویمان و جیهادە کە مان و لە بەرچاو بیزانی ئاین و بەرنامە ی بێ هەل و پەلە ی خۆی دادگەر و بێ هاوتاش (۱۲)

(۱۲) پیشینان گوتویانە: (هەر عەقلە لە خەساریک) چەند جاریک پوویداوە کە بەهۆی پەفتار و هەلوێستی نەزانانە و کەرچ و کال و حیساب بۆنە کراوانە ی بڕایەکی موحامید یان چەند بڕایە کە لە گەڵ بازگەیه ک یان کۆمەلیک لە لایەنە عەلمانی یەکان دا، کێش و فەرتە نەیه ک بۆ بزوتنە وە ی ئیسلامی دروست بوو کە زۆری لە سەر کەتوو و بەگران بۆی تەواو بوو! جاسەر ئەو یە کە ئەو بڕایە یان ئەو چەند بڕایە کە ئەو هەلوێست و پەفتارە شیان ئی پشکووتۆتە و. پێیان وابوو ئەگەر ئارا نەکەن و لە سەر ئەو شتە جوژی یە کێش و هەرایە ک نەیننەو، مانای وایە عیززەتی ئیسلامیان نەپارستوو، ئیسلام و جیهاد لە لایەن ئەوانەو کە لێنی تێ کەتوو و! بێ خەبەر لەو کە ئیسلام و مسوڵمانان بەهۆی ئەو عیززەتە جوژی یە و هەمی یە کە ئەوان تواریان کردوو باجیکی هێندە قورس و گەورە ی مەعنەوی و ماددی داو و مەگەر هەر خوا بزانی چۆن بوو، عیززەتە گچکە و هەمی یە تومار کراوە کە ی ئەوانیش پێشاهەتەو بۆتە جوژی ک لە باج و زیللەتیکی زل و بێ بەرهم (*)!

(*) بێ بەرهم بۆ کار و جم و جۆلی ئیسلامی، ئەگەر نا شەهیدانی ئیسلام خاوەنی بەرزترین پەل و پاداشتن.

ئېگومان ھېچ كاتېكىش ھېچ جۆرە بەرزە وەندى يەكى ئىسلام - پاراستنى عىززەت و غەيرى ئەو ش - بەسەرپىچى لەياساكانى شەرع و رەفتار كردن بەگوڤرەى طەبع و مىزاج و عاتىفە، پەنا بىردنە بەر وەسىلە ناشەرعى يەكان، داين ناكرى بەلكو ئەو جۆرە بىر كىردنە وەو مومارەسە ھەلەنە زىيان و زەرەرى پووتن و ماىەى عەيىدارى لای خەلك و گوناھبارى لای خوان، وەئامانجە بەرزو پاكە شەرعى يەكانى ئىسلام بەس لەپىى ھۆ وەسىلە پاك و چاكە شەرعى يەكانە وە دىنەدى.

دوا قسەم ...

شتىكى ئاشكرا و پونە كە ئىمە كاتىك پووى پەخنە و گلەيى و سەركۆنە لە ھەندىك خەلكى خۆمان دەكەين لەسەر ھەندىك بىر كىردنە وەو ھەلس و كەوتى ھەلە و پەلە كە لەپووحى ئىسلامەتى و ياسا و ئادابەكانى يەوە دوورن و لەگەلى ناكوكن. ماناى ئەو نىە كە پەخنە و گلەيى و گازندەمان لە غەيرى ئەوانىش نەبى - بەتايىبەت حىزبە عەلمانى يەكان - كە ھەرچۆن حىساب بكرى ھەلە و پەلە و كەم و كووپىى يەكانى ئىسلامى يەكان سەدىەكى غەلەت و پەلەت و خراپەكانى ئەوان نابى، بگرە ھەر ناگونجى پىكە وە بخرىنە تەرازو و پىكە وە، چونكە ئەگەر بابا يەكى ئىسلامى بەھۆى لادان (إنحراف) و بەھەلە خالى بوون و بەھەلە پەفتار كىردنە وە دووچارى ھەندىك گوناخ و كەم و كووپىى بىى ئەوان لەسۆنگەى ئەو وە كەھەر ئەسلەن لەسەر پىيازى خوا ناپۆن و بەگوڤرەى شەرع بەرپۆە ناچن و مى كۆپرەپىيانىان گرتو، ھەموو گىيانىان لادان و تەوان و خراپەىە، بەلام ھەروەك چۆن راست و پەوا نىە ئىسلام لەگەل پىچكە و بىردۆزەكانى ئەوان دا بخرىتە تەرازو وەو پىكە وە قىياس و بەرارورد بكرىن، دروست و گونجاویش نىە كە پەپرەوان و شوڤن كەوتووانى ئىسلام و ئەو پىچكە و بىردۆزانەش پىك ھەلبەسەنگىنرىن و بەرارورد بكرىن! چونكە ھەروەك

چون جياوازي نيوان هق و باطل ميندهي جياوازي نيوان بوون ونه بوون
(الوجود والعدم) و پووناكي و تاريخي و ئاسمان و زه مينه، پيوسته
جياوازي نيوان بهزي هق و بهري باطلش له چاكي و پاكي وراست و
دروست و دادگهري و ميه ره باني و كارامه يي و ليواني دا هروا بيت و،
ههروهك چون نه هلي باطل له قهدهر باطل خويانن دهبي نه هلي هه قيش
له قهدهر هه قى خويان بن.

كهواته پوختهي قسان نه وهيه كه ئيمه بويه ره خنه و گله يي و سهركونه
ئاړاسته ي هه نديك له خه لكى خومان دهكهين چونكه له ئاستي بلندي
ئيسلام دا نين و، له چاو ئيسلام دا نزم و گچكه و خوارن، نهك له قهدهر
خه لكى تر كه له سونگه ي لادانيان له ئاييني خوا و گيروده بوونيان
به ته له وداوي شهيطان و طاغوته كان و ريچكه و كويزه پري يه كانيان وه
نزمي و خوارو خيچي و سته م و خراپه و ناله باري وهك توقى عه زانيل
كه و توتته گهر دنيان و هيچ چاوه پري قوتار بوونيان نيه، مه گهر به
په شيماني و راست بوونه وه و گه رانه و ه بولاي خوا و بهرنامه كه ي.

كهواته: با ئيسلامي يه كان خويان له گه ل غه يري خويان دا قياس و
بهر وارد نه كه ن، بو نه وه ي له نه نجامي نه وه دا به هه له دا نه چن و دليان
به خويان خوش بي و بلين: الحمد لله ئيمه زور باشين و خه لك - واته
خه لكى نائيسلامي - له ئيمه خراپ تر وه هه له و خراپه كانى ئيمه هه رچون
بي توزي پري خراپه و تاوانه كانى نه وان ناشكيئن! چونكه وهك پيشتر
گوتمان نه و قياس و بهر وارد له بناغره هه له يه و به به لگه ناشي.

وه با نامسولمان و بي دينه كانيش دلي خويان به وه خوش نه كه ن كه
ده بيستن هه له و كه م و كووپري پال ده دري ته لاي ئيسلامي يه كان، چونكه
نه و هه له و كه م و كووپري يانه ي نه وان له چاو بهرنامه و پربازه پاك و بي
له كه كه يانه نهك له چاو نه واندا كه مه گهر په ندي: ((پووشكه له كايه
ناگيرين)) بتواني ته عبير له نه ندازه و ريژه ي هه له و خراپه و تاوانه كانيان
بداته وه..

 /MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

